

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon: 159-490

mti b e l f ö l d i n i r e k

1973. január 12.

bb. 1. széleskörű visszhangra talált az „adjunk vért vietnamnak!”, felhívás- tömeges jelentkezések a fővárosban

i/vt/mm/rj hi zs -cz

1973. január 12.

mint ismeretes, az országos béketanács és a magyar vöröskereszt a hős vietnami nép részére véradást kérő felhívással fordult a lakossághoz. még csak néhány nap telt el a felhívás megjelenése óta, máris széleskörű érdeklődés mutatkozik az akció iránt. voltárjános, a vöröskereszt budapesti szervezetének titkára elmondta az mti munkatársának:

- sajnos ezrével vannak az amerikai agresszió ellen hősiességgel harcoló vietnamban olyan sebesültek - anyák, gyerekek, katonák- akiknek megmentéséhez, gyógyulásához még a következő hónapokban is nagyon sok vérre lesz szükség. ezért különösen figyelemre méltó, hogy a béketanáccsal közös felhívásunk széleskörű visszhangra talált. a főváros különböző kerületeiből kapott tájékoztatás csak megerősíti, hogy a társadalom legkülönbözőbb rétegeiben változatlanul és cselekvésre ösztönöz a vietnami nép iránti szolidaritás érzése. a zuglói alumíniumárugyárból indult kezdeményezés nap mint nap újabb követőkre talál az üzemekben, intézményekben, a fegyveres testületeknél, a kisz fiatalok körében és másutt. a véradásra jelentkezésben élen járnak a szocialista brigádok, de a munkások mellett ott találjuk a tudományos területen dolgozókat, az egyetemi, főiskolai hallgatókat, tanárokat, csak úgy, mint a kereskedelmi alkalmazottakat, vagy a közlekedésben, a postánál szolgálatot teljesítőket.

az elsők között jelentkeztek véradásra a ganz-másvagban, a csepel vas- és fémművekben, a danuvia gyárban, a volán trösztnél. a xi. kerületben a kozmetikai vállalat dolgozói már több mint 30 liter vért adtak. sokan jelezték ilyen szándékukat a néphadsereghez, a belügyminisztériumhoz tartozó fegyveres alakulatoknál, a munkásőrség országos parancsnokságán, a magyar honvédelmi szövetség országos központjában és az mhsz klubokban, a budapesti pártbizottság oktatási igazgatóságán tanulók és oktatók közül, a zombolyai uti nemzetközi diákkolégiumban lakók soraiból, stb.

/folyt.köv./

- 1 -

NA

bb. 1. / széleskörű... 1. folyt./rj

Szeretném hangsúlyozni, hogy a vietnami nép megsegítésére indult véradási akció nem akadályozza a hazai igények zavartalan ellátását. a kezdeményezés jelentőségét növeli, hogy nagy számban jelentkeznek olyanok is, akik eddig nem voltak véradók. szükség van minden donor segítségére, de a szervezés, a lebonyolítás nem történhet egyik napról a másikra. ezért ezután is kérjük a jelentkezőket; legyenek türelemmel, amíg rájuk kerül a sor. az „ad-i junk vért vietnamnak”, mozgalom nem néhány hetes kampány, hanem hosszabb időre szóló, tervszerűen, folyamatosan végzendő feladat. ebből adódóan szorosan együttműködünk a társadalmi és tömegszervezetekkel. felvettük a kapcsolatot az országos vérellátó szolgálattal, amely az ellátópontokkal és a helyi vöröskereszt szervezetekkel összhangban gondoskodik a vérvételek megszervezéséről - fejezete be nyilatkozatát voltár jános. /mti/

..

bb. 2. sok a gázló a dunán- csökkentett rakománnyal közlekednek a hajók

i/sb/pá/rj ie la

1973. január 12.

a dunán dolgozó magyar jégtörő hajók visszatértek támaszpontjukra, bajára. a jugoszláv duna-szakasról is megérkezett az az öt magyar jégtörő hajó, amely az erős zajlás idején nyújtott segítséget táblák leosztatásában, a tortaszok kialakulásának megakadályozásában. így a bajai támaszponton most 16 jégtörő hajó áll készenlétben, hogy szükség esetén ismét felvegye a harcot a jéggel.

a mahart hajói a dunai zajlás levonulásának végét meg sem várva ismét kifutottak a téli kikötőkből, hogy pótolják a kényszerű kiesést, s minél kevesebb késéssel juttassák el rakományukat rendeltetési állomásukra. a jég most már nem akadályozza a hajózást, de annál több gondot okoz az alacsony vízszint. budapestnél már netek óta csak általában 95-115 centiméter közötti vízállást jelez a lánchidi vízmérce. a tél visszafogja a vízutánpótlást, s az alacsony vízszint következtében pozsony és mohács között 40 gázló keletkezett. legsekélyebb a folyó a budafoki gázlónál, ahol mindössze 160 centiméter mély a víz. az uszályoknak és a vonatatóknak tehát ügyelniük kell arra, nehogy fennakadjanak a zátonyokon. ezért sok helyen arra kényszerülnek, hogy 40-50 százalékkal csökkentett terheléssel keljenek át a veszélyes szakaszokon.

/folyt. köv./

- 2 -

MA

bb. 2. ! / sok a gázló... 1. folyt./rj

a vízügyi előrejelzések szerint számítani lehet arra, hogy a hét utolsó napján mintegy 10 centiméteres áradás érkezik a fővárosi szakaszra. sajnós ez az aprócska áradás nem sokat változtat a gázlókon, és nem enyhíti a vízellátási gondokat sem. /mti/

..

bb. 3. csurka istván, vászi endre, galambos lajos, szakonyi károly művek a képernyő műsorán - a tv bemutatóik terveiből

i/nn/pá/rj hi -cz

1973. január 12.

a következő hetekben, hónapokban főleg magyar szerzők tv-játékait mutatja be a televízió. vászi endre „ágyak a horizonton”, című tv-játékának hősei ágyrajárók, az élet peremén élők; sorsukban ugyan nem történik különösebb változás, de reagálásaik, gondolkodásmódjuk különbözősége az emberi viszonyok sokféleségét tárja elénk. a rendező Mihályfi Imre. szakonyi károly francia tanya című játékának főhősei magyar hadifoglyok, akik a második világháború végén kerülnek francia tanyákra dolgozni. közülük a levente swetz látszik a legszerencsésebbnek, a tanya idős tulajdonosnője annyira megkedveli, hogy fiává akarja fogadni és örökösévé tenni. azonban a férfi másként dönt, barátjával együtt haza szökik magyarországra.

az okatlan féltés, az állandó gyanakvás a legnagyobb szerelmet is megfojthatja; ezt az igazságot bizonyítja egy különösen szép szerelem történetével galambos lajos orosz asszony című művének tv-változata. a film hőse diákszerelmét veszi feleségül. az asszony egyetemi tanulmányait szakítja félbe ezért a házasságért. az állandó gyanúsítgatások, a sorozatos megaláztatások, azonban felöltöztetik. kétségbeesett, csalódott emberként utazik vissza moszkvába. távozása után döbben rá férjére, hogy érzelmei nem bizonyultak tartósnak, elvakult szerelmével tönkretette mindkettőjük életét. a rendező eszteregályos károly. csurka istván ut a hideg vacsorához

című játékának, amelyet básti lajos irányításával visznek képernyőre, az a szokványos helyzet az alapgondolata, amikor a férfi ki akar térni a házasság elől... galgóczi erzsébet a szájhős című története a tanácsköztársaság napjaiban játszódik. egy munkásfiúból lett vörösőrről szól, aki a forradalom alatt a párt-háznál teljesít kaposzolgálatot. később eldicsekszik azzal, hogyan futamította meg az ellenforradalmárokat. emiatt a tanácsköztársaság bukása után bíróság elé állítják; az eljárás során a szájhős ifjú tudatos forradalmárrá válik, vállalja a soha végre nem hajtott tettet.

/folyt. köv./

- 3 -

MA

bb. 3. / csurka istván,... 1. folyt./rj

a nemzetközi nőnap alkalmából kerül a közönség elé jókai anna-csukás istván, a labda, című műve, amely egy vidéki művelődési ház vezetőjének harcát és kálváriáját követi nyomon. rideg sándor születésének 70. évfordulója tiszteletére újból találkozhatunk majd kristóffal, az életvidám hőssel, aki nagy leleménnyel segíti a külvárosi szegényeket és tör borsot az urhatnám, előkelő polgárok orra alá. bibó lajos a lép című tv-játéka olyan főmérnököt választott hősül, aki a lápot termőfölddé akarja varázsolni.

nagy lajos, a 90 esztendeje született író századunk szocialista irodalmának egyik legjelentősebb egyénisége. most illés endre emlékszik rá tv-összeállításban. megkísérli meghonosítani a képernyőn azt az irodalmi esszét, mely a kortárs meditációiból, személyes emberi és irodalmi találkozásainak emlékeiből rajzolja meg az író portréját, kiegészítve mindezt nagy lajos hatalmas életművének jónéhány jellemző alkotásával, regényrészletek, novellák dramatizált motívumaival.

gyárfás miklós majomparádé című története abból az alaphelyzetből indul ki, hogy mező albert újságíró és költő egyik átlakerti sétája során megismerkedik a finomlelkű majomápolónóval, fridával és felesérel. felesége erre elhagyja... somogyi pál bán róbert szerelem jutányos áron című tv-játéka a sors szeszélyéből - pécsi sándor utolsó televíziós filmje. a forgatás halála előtt alig egy héttel fejeződött be. a népszerű művész partnerei: vas éva, pástor erzsi, hegedüs ágnes.

a tv zenés színháza kállai istván vígjátékából tart bemutatót nem akarok apa lenni! címmel. a zenét schöck öttó, a verseket dusan sztevanovity írta. a rendező iglódi istván. zenés népi játék lesz vargha balázs tollából daróczi-bárdos tamás zenéjével a csodafazék, amelynek főhőse mátyás király. /mti/

bb. 4. hiányoznak a magyar nyelvű feliratok az import-élelmiszerekről - téli élelmiszer ellenőrzés

1/jf/gg/ru ie la 1973. január 12.

a megyei /fővárosi/ élelmiszerellenőrző és vegyvizsgáló intézetek téli ellenőrző sorozata több ismétlődő hibára hívta fel a figyelmet. az ellenőrök megállapították, hogy a külföldről behozott élelmiszerek, termékek általában jó minőségűek, hiba azonban, hogy gyakran hiányzik a csomagról a magyar nyelvű felirat. ilyen megállapításra jutottak a kecskeméti és a zalaegerszegi intézet munkatársai, akik ismételten felhívták az illetékesek figyelmét erre a rendellenességre.

/folyt.köv./

MA

bb. 4. / hiányoznak... 1. folyt./rj

néhány hónapos javulás után újra eléggé gyakran fordul elő, hogy üledékes szeszesitalok kerülnek ki az üzemekből és a raktárakból. ilyen esetben kötelezik a gyártókat, hogy a kifogásolt ita-
lokot szűrik meg és távolítsák el a különben jóminőségű termékek-
ből leülepedő anyagszemcséket.

a szombathelyi intézet szakemberei szabálysértési feljelentést tettek az egyik dunántúli tejüzem ellen, mert olyan turósajt-
tot állítottak elő, amelyikben túlságosan sok volt a savó. miután egy
izben már figyelmeztették az üzemet hasonló minőségi hibára,
most a második ellenőrzés után erélyesen felleptek a fogyasztói ér-
dekek védelmében. az ellenőrök megállapították azt is, hogy békés-
csaba környékén olyan presszó-tejport, hoztak forgalomba, amelynek
vízirtartalma a megengedettnél nagyobb, s emiatt a gyártókat fi-
gyelemeztették: ügyeljenek a jobban a technológia betartására.

ellenőrizték az étolajak minőségét is. az eredmény kielégítő,
ellenben találtak néhány olyan szállítmányt, amelyekben üledék is
volt; emiatt a gyártó vállalat csak megfelelő technológiával szűrt
étolajat hozhat forgalomba. /mti/

--

bb. 5. szovjet művészeti könyvek gazdag választékban

1/ro/mm/rj hi zs -cz

1973. január 12.

a szovjetunióban fellelhető műkincsek sokaságát a budapesti
gorkij könyvesboltban sokszáz művészeti kiadvány, érdekes és
figyelemreméltó album ismerteti. az ismert és világhírű múzeumok-
ermitázs, állami fegyvertár, állami orosz múzeum - gyűjteményei
mellett olyan hazánkban kevésbé ismert kuriózumok is megvásárol-
hatók a boltban, mint az üzbegisztánban őrzött babur-nama korából
származó miniatúrákról, vagy a kizsi templomokról szóló művek.

az orosz, illetve angol és orosz nyelvű könyvek művészi
színvonalon mutatják be a szovjet múzeumok kincseit. representa-
tív kivitelű album ad képet az ermitázs xv.-xvi. századi világ-
őrű - német, olasz, spanyol, francia, németalföldi- képeinek leg-
szébb részleteiről. a „mesterművek az ermitázsban,” című nagy-
alaku album 25 színes, egészoldalas reprodukciója többek között
leonardo da vinci, tiziano, michelangelo, velazquez, cezanne, renoir
világhírű képeit ismerteti. az antik miniatúrákról, az ugyneve-
zett cameákról, s az ermitázs camea-gyűjteményének törté-
netéről nyújt érdekes áttekintést a leghíresebb darabokat egyéne-
ként is ismertető kötet.

/folyt.köv./

- 5 -

MA

bb. 5. / szovjet művészeti... 1. folyt./rj

különösen szép kivitelű, nagyalakú albumot állítottak össze a moszkvai állami fegyvertár munkatársai. a kötetben az óriási gyűjtemény csak egy részét tudják bemutatni, elsősorban azokat a kincseket, amelyek történelmi és művészeti szempontból a legértékesebbek. a tretyakov képtár régi orosz művészetet bemutató, az egész világon egyedülálló gyűjteményének történetéről, a különböző ikonfestő iskolákról, valamint az ikonfestőkről - például rubljov, dionysius, usakov, vlagyimirov, - érdekes kiadvány számol be 112 színes és fekete-fehér képpel.

az üzbég tudományos akadémia állította össze a „babur-nama-i miniatúrák,, című keleti miniatúrákat tartalmazó reprezentatív albumot. külön kötet foglalkozik a leghíresebb orosz és szovjet festők csendéleteivel. az orosz táj egyik kiemelkedő tehetségű megörökítőjének legszebb és legismertebb tájképeit közli az orosz festők sorozatának „levitán,, című műve. érdekes biográfia számol be a xix. század egyik legtehetségesebb orosz festőjéről, k.p. brjullovról, művészetének különböző ágazatairól, portréiról, történelmi tárgy képeiről. /mti/

--

bb. 6. 150 éves a himnusz - kölcsény emlékünnepekre készülnek szatmárcsekén

vid/ká/rj -cz

1973. január 12.

150 évvel ezelőtt, 1823. január végén írta a himnuszt szatmárcsekei magányában kölcsény ferenc ez év augusztusában pedig 135 éve lesz, hogy a reformkor kiemelkedő költője meghalt. földi maradványait szatmárcsekén helyezték örök nyugalomra, s tiszteletére síremléket állítottak. a szatmári nép szeretettel ápolja a költő emlékét. ez jut kifejezésre abban is, hogy a kettős évforduló alkalmából emlékünnepeket rendeznek szatmárcsekén. a rendezvénysorozat a község állami és társadalmi szerveinek képviselőiből alakult emlékbizottság készíti elő. az első eseményre a himnusz megírásának 150. évfordulóján kerül sor: január 23-án ünnepi tanácsulást rendeznek a költő halálának 135. évfordulójáról augusztus végén országos jellegű ünnepek keretében emlékeznek meg. /mti/

--

- 6 -

bb 7. tájékoztató a fővárosi gyógyszerellátásról

i vt/pá-ju hi la

1973. január 12.

a fővárosi gyógyszerellátási központ nem érte váratlanul az influenza megbetegedésekről szóló közlemény. amint rajna lászló, a gyógyszerellátási osztály vezetője elmondotta: már hónapokkal ezelőtt megtették az intézkedéseket arra az esetre, ha járvány ütne fel a fejét. a raktárkészletek folyamatos feltöltéséhez azonban alapvető fontosságú, hogy a gyógyszergyárak folyamatosan biztosítsák az utánpótlást. az előző évek tapasztalatai alapján remélhető, hogy a gyárak most is maradéktalanul teljesítik kötelezettségüket és nem lesz fennakadás az igények kielégítésében.

ami a készleteket illeti, a legutóbbi felmérés szerint a központi raktárakban rendelkezésre áll mintegy 10 millió szem vegacillin, 9 millió tabletta calmpyrin, hat és félmillió tabletta algopyrin, 3 millió tabletta istopyrin. az igen keresett chinacisal tablettából - szintén elegendő mennyiséget tárolnak, és folyamatos utánpótlás is biztosított.

a köhögéscsillapítók közül fagiforból több mint 70 ezer üveg, baltix cseppből 50 ezer üveg, expectinből 30 ezer üveg, radi-ponból csaknem másfél millió tabletta a készlet. ezenkívül a patikáknak a beszerezhető gyógyszerekből körülbelül két hónapra való tartalékuk van.

- ezuton is arra kérjük a lakosságot, hogy a gyógyszerigénylésnél - torlódás esetén - legyenek türelemmel, mert a gyógyszerellátási hálózat dolgozói között is sok a beteg. a türelmetlenséggel csak nehezítik, akadályozzák a gyógyszerészek felelősségteljes munkáját. közölte az osztályvezető azt is, hogy a fővárosban 39 gyógyszerellátó tart éjjeli ügyeletet és sok helyen - a szokásos időn túl - este 20 óráig nyitva tartanak.

illetékes helyen kapott tájékoztatás szerint a gyógyszerellátásban vidéken is a budapestihez hasonló a helyzet. /mti/

--

18.45/ju

- 7 -

M

m

bb 8. jutalmaz a déryné színház

i nn/fk-ju hi la

1973. január 12.

az ország egész területéről 26 művelődésügyi dolgozót jutalmaz ezekben a napokban a déryné színház vezetősége az előadások szervezése, a déryné színház és közönsége közötti jó kapcsolat elmélyítése érdekében végzett jó munka elismeréseként. a kitüntetéseket a megyeszékhelyeken és a színház központjában adják át. /mti/

--

bb 9. „ egyetemisták a szakmunkásképzésért, - a jövő mérnökeinek és szakmunkásainak tanulmányi együttműködése

i ol/mm-ju ie la

1973. január 12.

esztendeje mult, hogy aláírták azt a szocialista szerződést, amelyben a budapesti műszaki egyetem kisz-fiataljai kötelezettséget vállaltak szakmunkástanulók rendszeres korrepetálására. a napjainkra valóságos mozgalommá szélesedett kezdeményezés sikereit létási istván, a munkaügyi miniszterium főosztályvezetőhelyettese foglalta össze osváth laurának az mti munkatársának:

- kezdetben - amikor az elgondolás életképességének igazolása volt a cél - 50 egyetemista fiatalot vontak be ebbe a munkába; a hátrányos helyzetű, elsősorban kollégiumokban lakó szakmunkástanulók közül mintegy 600-an vettek részt a korrepetálásokon. a szakmunkásképző iskolák és kollégiumok igazgatóinak véleménye szerint is oktatási szempontból serencsés időszakban - a korszerűsítő reform megvalósításának periódusában - indult meg ez a munka. olyan tanulók segítségét jelentette, akiknek hátrányos helyzetét fokozta, hogy az elméleti követelményeknek a kellő alapok nélkül, nehéz fizikai munka mellett / esztergályos, lakatos, öntő és kovács szakmát tanulnak! kell eleget tenniök. politikai szempontból is sokat jelent leendő mérnökök és szakmunkások egymást segítő találkozója. ez olyan valóban tartalmas kapcsolat kialakulását alapozhatja meg amelyből a későbbiek során egészséges szocialista szellemű üzemi demokrácia bontakozhat ki. az egyetemisták szerint számukra is hasznos volt a kezdeményezés: megismerhették a szakmunkások képzésének tartalmát, az iskolák légkörét, a tanulók gondolkodási módját, felfogását, problémáikat, bepillantást nyerhettek annak az ifjúsági rétegnek a világába, amely később társuk, partnerük lesz a termelésben. a lelkesedés és a segíteni akarás mind az egyetemisták, mind a szakmunkástanulók részéről egymás iránti őszinte, nagyfokú érdeklődést, megbecsülést eredményez.

/ folyt. köv./

NA

- 8 -

bb 9. / „ egyetemisták a ... 1. folyt./-ju

- beszédesen bizonyítja ezt, hogy rövid idő multán már a korrepetálási órákon kívül is ksereték a találkozás lehetőségeit. a „ diáktanár, „ és a „ tanítványok, „ együtt jártak szórakozni a klub-délutánokra, együtt mentek kirándulni. a harmadéves szakmunkásjelöltek - a leendő mérnökök meghívására - bejártak az egyetemre, s így a tanulók is bepillanthattak a mérnökképzés körülményeibe.

- a korepetálásban résztvevő szakmunkástanulók tanulmányi színvonala egyértelműen javult, jelentősen csökkent az intók, a rosvók, a bukások száma. az egyetemista korrepetátoroknak nemcsak megértetniük sikerült az anyagot, hanem meg is tudták szeretetni a tanulókkal a természettudományi tantárgyakat. ezt bizonyítja egyebek között, hogy a korrepetáláson részt vett tanulók számára szervezett nyári matematikai szaktáborba harmincan önként jelentkeztek, hogy tíz egyetemista vezetésével tovább mélyítsék matematikai ismereteiket. érdekes, hogy korrepetálási igénnyel jelentkeztek a jó tanulók is. az ő számukra olyan magasabb szintű foglalkozásokat szerveztek, amelyek már a továbbtanulás előkészítést is szolgálták.

- a jelenlegi tanévben a műszaki egyetemen kívül több budapesti főiskola is bekapcsolódott ebbe a munkába, s a szakmunkástanulók közül mintegy 1.500-an igényelték a korrepetálást. a kisz központtal bizottsága az eredmények és a problémák mérlegelése, a jó tapasztalatok alapján úgy döntött, hogy megindítja az „ egyetemisták a szakmunkásképzésért, „ mozgalmat. ez nemcsak terjedelmében szélesíti országos méretűvé az eredeti kezdeményezést / valamennyi egyetemre és főiskolára eljuttatták a felhívást/ hanem tartalmában is mélyíteni kívánja; a korrepetálás a jövőben nemcsak a természettudományos, hanem a közismertti és humán tantárgyakra is kiterjed, s ugyanakkor az egyetemisték - szakkörök, öntevékenységi körök vezetésével - segítik a szakmunkástanulókat szabadidejük tartalmas eltöltésében is. /mti/

--

bb 10. biró lajos, hatvany lajosné, nyigri imre iratai a magyar munkásmozgalmi muzeum gyűjteményében

i nn/tr-ju hi la

1973. január 12.

a magyar munkásmozgalmi muzeum iratgyűjteményébe az utóbbi hónapokban számos különleges érdekes irat, dokumentum került. a magyar tanácsköztársaságot idézik biró lajos forradalmi olvasókönyvének kefelevonatai. a könyv - sajnos - nem jelenhetett meg nyomtatásban, biró lajos, babits mihály irásai azonban kefelevonatan is figyelmet érdemelnek. ugyancsak erről a korról vallanak deutsch-piantovskij istván hadirepülő feljegyzései arról, hányszor hol dobott le 1918-19-ben röpiratokat.

/ folyt. köv./

NA

- 9 -

bb 10. / bíró Lajos, ... 1. folyt./-ju

weltner jakabné férje négy iratát ajándékozta a múzeumnak, közöttük egyképeslap nagyságu fényképet, weltner barátainak aláírásával. a fényképet annakidején a pozsonyi törvényszéki fogházba címezték, ahol weltner éppen a büntetését töltötte. somogyi bélára vonatkozó gazdag iratanyagot juttatott el a múzeumnak hatvány Lajos özvegye is. nagy érdeklődésre tarthantak számot somogyi bizonyítványai, tanítói pályájával kapcsolatos iratai, államtitkári kinevezése, de a legérdekebbek a meggyilkolása alkalmából írott részvétlevelék. íróik között találunk ifj. munkást, a székszárdi törvényszéki fogház, a szerb utcai kiségitő gyűjtőfogház, a károly laktanya politikai foglyait.

a két világháború között szociáldemokrata újságírás történelmével foglalkozóknak szolgálhat forrásként nyígrí Imre hagyatéka. nyígrí több ízben idézték bíróság elé sajtóvétségeikért, de nemcsak ezek az idézések kerültek a munkásmozgalmi múzeum tulajdonába, hanem az ítéletek szövege is.

a második világháborúban szovjet hadifogságba esett magyar katonák életéről, antifasiszta harcáról szólnak Zsombor János és Gallyas Ferenc iratai. az előbbi dokumentumai között találjuk Ilja Ehrenburg egyik cikkének első magyar fordítását, röpiratfogalmazványokat, a Kossuth-rádióban felolvasott jegyzetek kéziratait. Gallyas Ferenc leveléből, Faliújság cikkéből a ruzdali és az Oranki hadifogoly-tábor életét ismerhetjük meg. /mtl/

bb 11. művészcsere Miskolc és Katowice között

vid/ká-ju -z

1973. január 12.

Miskolc és Lengyelországi Testvérvárosa, Katowice között, az egyre szélesedő kapcsolatok során, baráti együttműködés alakult ki a két város képzőművészei között is. a Katowicei képzőművészek eddig három kiállításon mutatták be alkotásaikat Miskolcon.

/ folyt. köv. /

NA

- 10 -

bb 11. művészcsere ... 1. folyt./-ju

a miskolci művésztelepen alkotók és a lengyel testvérváros képzőművészei közötti kapcsolatok az idén tovább szélesednek. a miskolci festőművészek gyűjteményes kiállításán mutatják be alkotásaikat Katowicében, míg az ottani szobrászok kisplasztikai tárlatot rendeznek a miskolci galériában.

az idén második alkalommal kerül sor művészcsereére. az immár hagyományos nyári Tokaji művésztelepre két lengyel festőművészt hívtak meg, míg a miskolciak közül ugyancsak ketten vesznek részt a sziléziai képzőművészeti táboron. /mtl/

bb 12. itt a farsang - felkészülés a báliszezonra

i sz/tné-ju iela

1973. január 12.

a napokban kezdődik a farsangi idény. a különböző intézmények és szakmák március végéig rendezik meg a vidám bálakat, farsangi mulatságokat. a nagy fővárosi és vidéki szállodák naptáraiban lssan foglalt minden szombat és vasárnap. a gellért szállóban februárban tartják hagyományos báljukat az autósok, a tengerészek és a műegyetemisták, márciusban pedig a medikusok és a jogászok. a Royal szállóban még januárban rendezik meg a délszláv bált és február 12-én a híres cigánybált. a nemzeti szálló folklór műsorral egybekötött ,,nemzeti partyt,, rendez - először január 26-án, de az igényektől függően felkészültek több ilyen rendezvényre is.

má már egyre többen fordulnak a jelmezkölcsönzőhöz estélyi ruháért, alkalmi viseletért. a jelmezkészítő és kölcsönző vállalat felkészült a nagy forgalomra, a növekvő igények kielégítésére. több százezer jelmez közül válogathatnak a bálozók. a jelmezkölcsönző üzletekben az öltözékek választéka és száma egyaránt 25-30 százalékkal több, mint az elmúlt évben.

/ folyt. köv. /

NA

- 11 -

bb 12. / it t a farsang ... 1. folyt./-ju

az ujdonságok között megtalálhatók az olasz jelmezek /mesefigurák, virág, gomba stb/ ruhák, de előfordulnak különleges ignyek is. például nemrégén egy tejesüveg- és egy haljelmez kivánt valalki kölcsönözni, ilyen ugyan nem volt a raktáron, de a tervezők és a házi szabók elkészítették. egyébként változatlanul népszerűek az úrhajós, páncélos és a csárdáskirálynő jelmezek. a legdivatosabbak talán a xix. századbéli ruhák - a főváros centenáriuma miatt is. a bálózok nagy része kölcsönöz estélyi, alkalmi ruhákat, egyszerűbb vagy luxuskivitelben. a vállalat 200 000 forint értékben szerzett be hosszú nagyestélyieket - s így idén először már ezek is kölcsönözhetők. a férfiak körében tért hódít a szmoking, de kezd ismét elterjedni a frakk is. a hölgyek slágere a magyaros motívumokkal díszített szűk, egyenes, vagy légiesen bő ruha.

a ,, ruhakölteményekhez,, megfelelő bizsukat importált csehszlovákiából az óra- és ékszerkereskedelmi vállalat. mintegy 20.000 colliert, 30.000 gyűrűt és ugyanennyi klipszet árusítanak. a legkeveltebbek a strassz-ékszerek. ezek az idén több típusban s típusonként kisebb mennyiségben kerülnek forgalomba. ismét keresik a diadémokat és a színes kirstály gyöngysorokat. az 1973-as farsang divatja: a különböző színű strasszkövekkel és gyöngyökkel díszített estélyi ruha, azokra is gondoltak, akik szolidabban öltözködnek, ők széles választékban kaphatnak ötvös jellegű osztrák ékszereket. //mti/

..

vbb 13. kedvezményes beszerzést ígért a csaló

t bc/gg-ju hi la

1973. január 12.

az emberi hiszékenységre alapozta bűnös pénzszerzési terveit, s több személytől nagyobb összeget sikerült is kicsalni. herbszt györgy ferenc, 40 éves budapesti foglalkozás nélküli lakosnak. egy férfit azzal tévesztett meg, hogy mint a kiállítást kivitelező vállalat dolgozója a nemzetközi vásár bezárása után külföldi kiállító cégtől kedvezményes áron tudszerezni gépkocsit a részére. tízezer forint előleget fel is vett az illetőtől - az üres ígéretre. egy másik személynek jutányos áron, részletfizetésre mobil butorfalat ígért, s erre csaknem 600 forint előleget vett fel. amikor attól tartott, hogy az illető a késedelem miatt türelmetlenkedni is fog, hamis szállítási jegyzéket állított ki, azt a látszatot keltve, mintha a vásárlás megtörtént volna, s arra az előleget gyorsan befizette. egy további személy részére hasonló módon külföldi szőnyeg beszerzésére vállalkozott, s erre a célra 600 forint előleget kért és kapott. az illetőt ellís kísérte a vásárba, hogy válassza ki a pavilonokban, milyen szőnyegre van szüksége. a sürgetéstől tartva ezuttal is hamis bizonylatot készített a ,, kiválasztott,, szőnyeg megvételéről.

a központi kerületi bíróság herbszt györgy ferencet - figyelembe véve büntetett előéletét - egy évi szabadságvesztésre ítélte. /mti/

..

bb 14. megkezdtek a semperit gumia broncs sorozatgyártását

i bé/gg/ny ie

la

1973. január 12.

az elmúlt évi kísérleti gyártás után idén megkezdtek az országos gumipari vállalatnál a semperit gumia broncs sorozatgyártását. a neves osztrák cégtől megvásárolták a korszerű a broncs előállításának technológiáját, így már a semperit recepturája szerint állítják össze a gumi alapanyagát, és az osztrák eljárás szabja meg a betétek minőségét is. ebben az esztendőben összesen 50.000 darabot állítanak elő a semperit gumia broncsból, három méretben, teherautóknak és autóbuszokhoz. az új típus jóval hosszabb élettartamu lesz, mint magyar gyártmányu elődei. a jövőben az országos gumipari vállalat fokozatosan áttér az osztrák technológia alkalmazására, 1975.-ben már termékeinek döntő többségét ezzel az eljárással állítja elő. /mti/

bb 15. önkiszolgáló étterem épül a terézvárosban - ülést tartott a vi. kerületi tanács végrehajtó bizottsága

t don/fk/ny hi -cz

1973. január 12.

az elmúlt esztendőben változatosabb áru kínálattal jelentkeztek a terézvárosi vendéglátóhelyek, s különös gondot fordítottak az olcsóbb ételek választékának növelésére - nyugtázta a vi. kerületi tanács végrehajtó bizottsága, amely pénteki ülésén a kerületi vendéglátóipari vállalatot számoltatta be elmúlt évi munkájáról. az üzletek forgalmát összegezõ jelentésből kitűnik, hogy tavaly, - 1971-hez képest - főleg étkezési céllal keresők fel a kerület lakói a helyi vendéglátóhelyeket. nőtt a melegételek iránti igény, s ez a vállalatot arra készítette, hogy egységeit megfelelően átszervezze, azaz a javarészt italokat árusító vendéglátóhelyeken is biztosítsa az étkezési lehetőséget. kidolgoztak egy bisztró-programot, amely szerint az italboltokban folyamatosan áttérnek a melegételek kiszolgálására. a terv megvalósításához már hozzáálltak: az ötvös utca 6. szám alatti és a lövölde téri italbolt helyén bisztró várja a vendégeket, korszerűsítették a volt ,, aranyfácán,, éttermet és a liszt ferenc téri bisztrót. a vállalat nagyobb gondot fordít arra is, hogy egységeiben a hagyományos, magyar ételek mellett a kímélő, diétás ételek választéka is megfelelő legyen.

/folyt köv/
7.55/ny

-13-

Tó 840

bb 15. / önkiszolgáló....folyt/ny

a VI. kerületi vendéglátóipari vállalat üzlethálózatát - a városrész sűrű beépítettsége miatt - már alig tudja bővíteni, ezért a fejlesztésre szánt pénzösszeg legnagyobb hányadát meglévő egységei felújítására, korszerűsítésére fordítja. tavaly hozták rendbe az „alkotmány”, és a „hubertus”, éttermet, eszpresszóvá alakították át a majakovszkij utca 78. szám alatti poharazót. korszerűsítették a „joti”, eszpresszót is és új portált kapott a „pepsi”, eszpresszó. a vállalat tatarozási tervét program szerint teljesítette. rendbehozták a „Lido”, a „nyugati”, a „kőműves”, és a „kéménysör”, éttermet, valamint a „kiskávézó”, eszpresszót. az idén korszerűsítik a erdélyi sörkertet, az opera éttermet, a „brazil”, a „troll”, és a „palettacipő”, eszpresszót. a carmen cukrászda helyén várhatóan még ebben az esztendőben megnyílik a „grill”, mintázlet. a következő esztendő legnagyobb vállalkozása lesz a kerület első önkiszolgáló éttermének a felépítése. az új vendéglátó egységet a népköztársaság utja 33. szám alatt megszűnő 7 üzlethelyiség helyén rendezik be./mti/

bb 16. több mint félmilliárd forintos állami támogatás a szolgáltatások fejlesztésére

1 sl/tr/ny ie -la

1973. január 12.

- a lakosságnak nyújtott ipari szolgáltatások értéke az idén mintegy hét százalékkal tovább emelkedik - tájékoztatták az országos tervhivatalban somogyi lajost, az mti főmunkatársát. változatlanul az a cél, hogy a lakosság legujabb igényeit is egyre teljesebben kielégítse a szolgáltató ipar. bár ehhez még nagy erőfeszítéseket kell tenni, s a szervezettségen is javítani kell, már az elmúlt két-három évben kedvezően éreztette hatását az 1969-ben kibocsátott kormányhatározat, a szolgáltató ipar ösztönző rendszere, a fokozott állami támogatás, s e tendencia várhatóan folytatódik.

- az utóbbi időben dinamikus változások kezdődtek a szolgáltatások szerkezetében. az átlagosnál jóval nagyobb mértékben nőtt a híradástechnikai és elektromos háztartási gépek javítását szolgáló kapacitás, jelentősen fejlesztette szolgáltatásait a textiltisztító ipar, s évi átlagban mintegy 25 százalékkal bővült a gépkocsi-szervizálózat.

/folyt köv/
8.00/ny

-14-

To 8uo

bb 16. / több mint félmilliárd1.folyt/ny

ugyanakkor szűkültek a hagyományos szolgáltatások egyes kategóriái, kevesebben talpaltatnak cipőt, javítatnak runát.

-az idén is az említett irányban fejlődnek a szolgáltatások. az átlagos hét százalékos növekedésen belül a híradástechnikai és elektromos háztartási készülékek javítása tiz, a textiltisztítás 15, a gépkocsikarbantartás teljesítőképessége pedig a terv szerint körülbelül 25 százalékkal nő. igen jelentős feladatot a lakáskarbantartás javítása. e területen azonban eddig még nem sikerült a kívánt eredményeket elérni. az általános tapasztalatok szerint mindenképp a lakáskarbantartás szervezettségén kell javítani. lényegében új szemléletre van szükség, amely figyelembe veszi, hogy a lakáskarbantartás rendkívül elaprózott, munkaigényes feladat, nagyüzemi módszerekkel nem megoldható. a vállalkozásoknak olyan egyszerűbb formáira van tehát szükség, amelyekben minél több szakember, köztük például más főfoglalkozásuk és nyugdíjasok is szívesen vállalják lakások karbantartását.

ami a többi jelentősebb szolgáltatást illeti, a helyzet sokat javult, és az idén további fejlődés várható. igen jelentős eredményeket ért el a gelka, valamint a tanácsi és szövetkezeti szervizálózat / ramovill/. lényegesen enyhült s tovább enyhül a feszültség a gépjárműjavító iparban is. egyre erőteljesebben kapcsolódnak be a szolgáltatásokba a mezőgazdasági termelőszövetkezetek is, amelyek az idén mintegy 18 százalékkal fokozzák e tevékenységüket. a textiltisztításban is további előrelépés várható. az ideai kapacitásbővítéssel évente négyezer tonnával több runát mosnak és egymillió tétellel többet tisztítanak a mosodák, illetve vegytisztító üzemek.

az országos tervhivatal igen örvendetesnek tartja, hogy egyre nagyobb teret hódít a szolgáltató vállalatoknál és szövetkezeteknél az általánrendszer, ami szilárdabb alapot biztosít a szolgáltatásokhoz. helyes volna, ha e módszer tovább terjedne, mert ez a lakosság és a szolgáltató vállalat, szövetkezet számára egyarányt előnyös.

az állam továbbra is hatékony támogatást nyújt a szolgáltatások fejlesztéséhez. az idén több mint félmilliárd forint fejlesztési támogatást kapnak az érintett vállalatok, jóval többet, mint a korábbi években. e közvetlen pénzügyi támogatáson kívül továbbra is érvényben maradnak a különböző egyéb pénzügyi kedvezmények, például az eszközlekötési járulék és a fejlesztési adó elengedése, a bérpreferenciák. ezenkívül a textiltisztítóiparban az állam árkiegészítéssel biztosítja a fix árakat.

/folyt köv/
8.15/ny

-15-

To 8uo

bb 16. / több mint félmilliárd2.folyt/ny

a kormány rendszeresen figyelemmel kíséri a szolgáltatások fejlesztését, újra és újra napirendre tűzi a tapasztalatokat, a fejlődést akadályozó problémákat. várhatóan ez év folyamán is a kormány elé kerül a lakossági szolgáltatások fejlesztésének kérdése, amelyhez az országos törvényszabályozás és a központi népi ellenőrzési bizottság folyamatban lévő vizsgálatai is jó támpontot nyújtanak majd./mti/

bb 17. munkásportrék- országos amatőrfilm pályázatot hirdettek meg szolnokon

vid/ká/ny -cz

1973. január 12.

országos amatőrfilm pályázatot hirdetett meg a kisk központi és szolnok megyei bizottsága, a szot, a szakszervezetek megyei tanácsa, a vasutas szakszervezet szolnoki művelődési központja, valamint szolnok város tanácsa. a „munkásportrék„ című pályázat célja, hogy olyan filmalkotások szülessenek, amelyek bemutatják az üzemekben dolgozó munkásokat, a szocialista brigádok ténykedését, a „dolgozz hibátlanul„ mozgalom eredményeit, művészeit, az ifjúság munkáját, szakmunkástanulók helyzetét. másik kiemelt témája a pályázatnak a szabadidő hasznos eltöltése, a művelődés, a munkáskolóniák élete, a munkásmozgalom emlékei, idős munkásemberek portréja, a munkásság és a művészet kapcsolata.

a kész filmeket 1973 március 10-ig kell eljuttatni a vasutas szakszervezet szolnoki művelődési központjába. a rendező szervek a beérkezett és zsűrizett alkotásokat március 23-24 és 25-én országos amatőrfilm fesztiválon mutatják be és ekkor osztják ki a díjakat is. a nagydíj, kategóriáktól függetlenül, háromezer forint, ezenkívül első, második és harmadik díjat ad ki a zsűri. a különdíjat - kategóriánként kétezer forintot - a szakmai zsűritől független munkás, illetve ifjúság zsűri ítéli oda./mti/

bb 18. új gépek az ajkai üvegyárban

vid/ká/ny -cz

1973. január 12.

az ajkai üvegyárban számos új kis-gép segíti az üvegfeldolgozás termelékenyebb módszereinek alkalmazását. a huta osztályozóban magas fordulatszámú gyémántfűrész állítottak munkába a kemény üveg vágására. az új gép jól alkalmazható rudvázák, palackok és egyéb üvegtárgyak méretre vágásához. előnye, hogy a gyémántfűrészsel vágott üveg azonnal csomagolható és nincs szükség a hagyományos pattintási, szájperecs-csiszolósi műveletekre.

/folyt köv/
8.29/ny

-16-

bb 18. / új gépek....folyt/ny

ugyancsak új kisgép a századmilliméter pontossággal működő gyémántkorong élező automata. a finom csiszoláshoz szükséges élszög beállítása után a gép automatikusan elvégzi a gyémántkorong, vagy a hagyományos csiszolókorong élprofiljának kialakítását./mti/

bb 19. mederszabályozás, gáterősítés a borsodi folyókon

vid/ká/ny -cz

1973. január 12.

borsod megye nagy folyóin az idén folytatják az árvízvédelmi és mederrendezési munkákat. az északmagyarországi vízügyi igazgatóság dolgozói tavaly kezdték meg visszavonulást és sárospatak között a bodrog huszonnégy kilométer hosszú gátszakaszának erősítését. nagyteljesítményű földgépek segítségével csaknem 10 kilométer hosszúságban magasították és szélesítették a gátakat, rendezték a védelmi vonal szárazföldi oldalán kialakított szorító töltéseket. a bodrog-gát erősítésére az idén 10 millió forintot fordítanak és megkezdik a hullámtéri terület új véderdőjének telepítését. folytatják a sajtó szabályozását putnok térségében. ezen a területen a folyó medrének átmetszésével kiiktatják a község hajdani vizimalmának csatornáját, amely árvizek esetén könnyen veszélyt okozhatott volna. a mederelfajulások megakadályozására az idén huszezer tonna követ használnak fel. a sajtó műcsorjának szakaszán - kazincbarika közelében - gáterősítésre kerül sor és a védelmi vonalat mintegy hat kilométer hosszúságban magasítják és szélesítik. a tiszán - tiszacsege és tiszakeszi térségében - partvédműveket építenek és a víz folyását akadályozó gázlókat kikotorják. a cél az, hogy a tiszta 2. vizilépcső kiépítése után a folyó kisköre és tiszalök között végig hajózható legyen. /mti/

bb 20. cipőipari toronyszárítók

vid/ká/ny -cz

1973. január 12.

cipőipari toronyszárítókat készít exportra a könnyűipari alkatrészgyártó és ellátó vállalat megbízásából a cellódömölki műszaki ipari szövetkezet. a berendezés teljesen automatizált, időrelével vezérelt, függőlegesen haladó végtelen szállítószalagból áll, amely az adagoló-nyílás kivételével teljesen zárt. egy toronyszárító nyolc óra alatt minegy 1.600 pár cipő szárításával készül el. a szövetkezet az év első felében mintegy husz toronyszárítót készít./mti/

8.35/ny

-17-

bb 21. bérlő- és vevőkijelölési jogot vásárolnak a miskolci üzemek

vid/ká/ny -cz

1973. január 12.

a lakáselosztás új rendjét szabályozó 1971. évi rendelkezések adta lehetőségekkel élve miskolc megyei város tanácsa és a miskolci üzemek, vállalatok között megállapodás jött létre az ideai bérlő- és vevőkijelölési jog megvásárlására. a városi tanács, figyelembe véve a szakemberek telepítéséhez fűződő népgazdasági érdekeket, 28 különböző üzem és intézmény részére megközelítőleg 150 lakás egyszeri bérlő- illetve vevőkijelölési jog megvételére adott lehetőséget. egyebek között a diósgyőri Lenin közhasznati művek 30, a miskolci nehézipari műszaki egyetem 12, a barátság 2. közlekedési vállalat tíz dolgozója részére biztosít ilyen módon lakást.

a jog megváltásával a városi tanácsnak befizetett megközelítőleg 15,9 millió forinttal a lakásépítési alapot növelik./mti/

bb 22. lángmentes védőruhák

vid/ká/ny -cz

1973. január 12.

a komáromi közlekedési vállalat dolgozóit fokozatosan ellátják lángmentes védőruhákkal, a munkások testi épségét legjobban védő és legcélszerűbb ruhákat sokrétű vizsgálatokkal választották ki. részt vettek a kutatásokban orvosok, ruházati szakemberek és a szot munkavédelmi tudományos intézetének munkatársai is. együttes munkával és a külföldi tapasztalatok figyelembevételével alakították ki olyan ruhaanyagot, amely robbanás, tűz esetén meghatározott ideig védi a dolgozót a lángoktól, a sugárzó hőtől és csökkenti a sérülés mértékét.

a komáromi közlekedési vállalat munkahelyeinek többségén már az új lángmentes ruhákban dolgoznak. eddig mintegy hétszáz munkás kapta meg a baleseti veszélyt csökkentő védőruhát./mti/

bb 23. újabb benzintöltő állomás és gyors szerviz épül nagykanizsán

vid/ká/ny -cz

1973. január 12.

nagykanizsán, a 2 városrészt összekötő ifjusági park peremén, a 7-es számú nemzetközi út mellett újabb benzintöltő állomást épít az áfor. mellette gyors szervizt helyeznek üzembe, ahol a gépkocsi tulajdonosok kívánságára elvégzik a kisebb javításokat, a járművek műszeres vizsgálatát. az új töltőállomás és szervizüzem a nyári nagy idegenforgalom kezdetére megnyitják./mti/

8.45/ny

-18-

bb 24. holland hínárvágó gépet állítanak munkába tavasszal a keszthelyi öbölben

vid/ká/ny -cz

1973. január 12.

a Balaton kutatók megállapították, hogy a tavat érő szennyezettség nem oszlik meg arányosan. a szervesanyagok nagyrésze a keszthelyi öböl vizét terheli, amelynek szembetűnő következményeit már a fürdőzők és a vízijárműveken utazók is tapasztalják.

dr. kárpáthy istvánnak, a keszthelyi agrártudományi egyetem tanszékvezető tanárának irányításával felmérték a keszthelyi öböl feltöltődését okozó tényezőket. a káros folyamatban számottevő szerepet játszanak a vizinövények. a légi felvételekről jól nyomon követhető, hogyan helyezkednek el a hínár mezők, s hogyan vetik meg gyökereiket a nádasok „előrsel”. ezek a kis zöld foltok, különösen kedvezőtlen vízállás esetén, újabb kiterjedt tenyészhelyek bázisai lesznek.

elkészült a keszthelyi öböl hínártérképe is, amely a megnevezésben egyedülálló munka Európában. a különböző vízmélységeknél eltérő a hínár egy négyzetméternyi területre számított súlygyarapodása, növekedése. két-két és fél méteres vízben 0.5-2 kiló, egy méter körüli vízben pedig már 6-8 kilónyi hínár található. több ezer minta alapján megállapították, hogy a keszthelyi öböl területén évente 280.000 kiló hínár terem.

az iszaposodás, a szervesanyag felhalmozódás csökkentésére és általában a vizinövények elterjedésének megakadályozására rövidesen beható kutatások kezdődnek a zalán és annak vízgyűjtő területén. addig is, amíg kidolgozzák a hatásosabb védekezés módszereit, hozzálátnak a keszthelyi öböl tisztításához. az idén tavasszal munkába állítják azt a hollandiából megrendelt korszerű hínárvágó gépet, amely összegyűjti és eltávolítja a levágott vizinövényt./mti/

8.55/ny

-19-

bb 25. a szakszervezetek budapesti tanácsának ülése

t st./ik szb nyg

1973. január 12.

pénteken...ülést tartott a szakszervezetek budapesti tanácsa, amely a főváros gazdasági feladataival összefüggő szakszervezeti munkáról tárgyalt.

a tanácsülés megállapította, hogy a főváros üzemeiben a termelékenység kedvezően alakult, tavaly 7-8 százalékkal emelkedett, s így a munkáslétszám csökkenése ellenére a termelés nem esett vissza, hanem 2-2,5 százalékkal nőtt. az állami iparvállalatok jövedelme ennél is nagyobb mértékben, 9 százalékkal emelkedett. az szbt véleménye szerint az igényeknek megfelelően fokozni kell a főváros ipari termelését, amit a ma még egyáltalán nem kielégítő műszaki fejlesztéssel és a szervezés korszerűsítésével kell megalapozni. a tanácsülésen szóvá tették, hogy a vállalatok a termelési értéknek mindössze 1,1-1,3 százalékát fordítják műszaki fejlesztésre, s ennek is csupán kis részét a technológia javítására. az szbt javasolta, hogy a fontos célra jelentősebb erőket koncentrálnak, s gyorsítsák meg a szervezés-fejlesztési tervek végrehajtását is. a szakszervezeti szerveket arra hívja fel az szbt, hogy erőteljesebben szorgalmazzák a hatékonyabb munkaerőgazdálkodást, ellenőrizzék a munkaerő-átcsoportosítását szolgáló intézkedések végrehajtását, javasolják a gazdasági vezetésnek az adminisztratívok létszám-növekedése okainak elemzését, továbbá azt, hogy az adminisztratív létszám ne lépje túl a reális szintet.

a tulórák száma az utóbbi időben némileg csökkent, ugyanakkor az szbt rámutat arra a jelenségre, hogy a munkaszüneti napokon és szabad szombatokon egyre gyakrabban foglalkoztatják a dolgozókat, a tulóráknak immár 20 százaléka ezekre a napokra esik. a szakszervezetek továbbra is fellépnek a tulórák csökkentéséért, s örököndek azon, hogy ne sértsék meg a vállalatoknál a kollektív szerződések előírásait.

a szakszervezetek budapesti tanácsa örvendetesnek tartja, hogy a gyermekintézmények hálózata az utóbbi időben igen jelentősen fejlődött, tavaly a tervezett 600 helyett 700 gyermek befogadására létesítettek új bölcsődét, s 2375 helyett 3000 részére óvodát. még erősebb társadalmi összefogásra van szükség, hogy a gyermekintézmények száma tovább növekedjék, ehhez a szakszervezeti szervek masszemenő támogatást nyújtanak.

/folyt.köv./

10.33/szb

Tóth

-20-

bb 25. /a szakszervezetek... 1. folyt./-szb

budapesten tovább erősödött a szocialista munkaverseny, ezen belül különösen a szocialista brigádmozgalom és az ifjúság különböző termelési mozgalmai. törekedni kell arra, hogy a munkaverseny az eddiginél jobban összhangba kerüljön a vállalati tervekkel, hatékonyabban segítse a központi fejlesztési programok, a centenáriumi célokban foglaltak végrehajtását, a termelés gazdaságosságának, a termékek minőségének javítását.

az szbt örvendetesnek tartja, hogy a főváros iparában a munkások havi átlagkeresete az előző évinél gyorsabban, körülbelül 5-6 százalékkal emelkedett. egyes helyeken azonban a bérek még mindig nem tükrözik megfelelően a végzett munkát, tapasztalható indokolatlan aránytalanságok, amiket meg kell szüntetni. mindenestre fejlődés mutatkozik a vállalatok bérpolitikájában, többségük már 1972-ben bevezette a magasabb alapbérket, s ezzel főként az alacsony keresetűek, a nők és fiatalok hátrányait csökkentették. az szbt helyteleníti, hogy a vállalatok nagyrésze még mindig nem dolgozott ki több évre szóló bérfejlesztési koncepciót. felhívta a szakszervezeti szerveket, hogy hatékonyan vegyenek részt a helyes kereseti és jövedelemarányok kialakításában, a munka szerinti elosztás érvényesítésében. ellenőrizzék, hogy a vállalatok a munkásoknak szánt bérfejlesztési összegeket ne használják fel más felokra. a szakszervezeteknek a fogyasztók érdekvédelmét is tovább kell fejleszteniük. ellenőrizni kell a központi árintézkedések végrehajtását, az árak alakulását, a dolgozók különböző rétegeinek életszínvonalát befolyásoló hatásukat, az áruellátás és a szolgáltatások alakulását. különösen ügyelni kell arra, hogy a munkáskerületeket, az új lakótelepeket lássák el olcsó cikkekkel. ehhez bővíteni kell a kereskedelmi társadalmi ellenőri hálózatot, szervezettebbé, hatékonyabbá kell tenni munkájukat.

végül a szakszervezetek budapesti tanácsa elismerését és köszönetét fejezte ki a főváros dolgozóinak, szakszervezeti szerveinek és aktivistáinak az 1972. évi terv teljesítéséért, a főváros fejlesztéséért kifejtett eredményes munkájukért. /mtl/

-21-

10.40/szb

Tóth

bb 26. a Lottó nyerőszámai:

fk szb hgy

1973. január 12.

a sportfogadási és Lottóigazgatóság közlése szerint a budapesten megtartott második heti lottó sorsoláson a következő számokat húzták ki:

1, 5, 12, 35, 89.

/mti

..

bb 27. egymillió 300 ezer forint középiskolai ösztöndíjra a békés megyei diák-szociális bizottság ülése

vid-ká szb hgy

1973. január 12.

megtartotta első ülését pénteken békéscsabán a békés megyei diák-szociális bizottság. megvitatták többek között: hogyan osszák el a fizikai dolgozók jól tanuló gyermekei között az 1973-74-es tanítási évre szóló egymillió 300 ezer forint ösztöndíjat. a szociális kedvezmény 420 középiskolás diákot érint. a bizottság úgy vhatározott: az első és második osztályosok ezer-ezer forintot kapnak, a harmadikosok 1 500-at, a negyedikesek pedig 1 800-at. az érettségi évében tovább differenciálják az anyagi támogatást: a tanulmányi eredménytől, magatartástól függően a legjobbak kettőezer forintot is kaphatnak.

1973 nyarán hazánk legszebb tájaira a békés megyei tanulók ezreit viszik nyaralni. a kiskeresetű családok jól tanuló gyermekeinek nemcsak az ellátását fizetik, de az utiköltségét is részben megtérítik. az ülésen kijelölték azokat az ifjusági klubokat, amelyek nyáron is üzemelnek, s erre az időre nagyobb anyagi támogatást kapnak. /mti/

..

11.13/szb

-22-

bb 18. hazaérkezett varsóból a magyar küldöttség - vályi péter nyilatkozata

t ss mm ny 10 hgy

1973 január 12.

pénteken hazaérkezett varsóból a magyar küldöttség, amely a magyar-lengyel gazdasági együttműködési állandó bizottság 12. ülésén vett részt. a delegációt vályi péter, a minisztertanács elnökhelyettese vezette, a küldöttségben részt vett szurdi istván belkereskedelmi miniszter is.

a delegáció fogadására a nyugati pályaudvaron megjelent dr. korom Mihály igazságügyi miniszter, dr. Gál Tivadar, a minisztertanács titkárságának vezetője, valamint Tadeusz Hanuszek, Lengyelország budapesti nagykövete és a nagykövetség több tagja.

hazaérkezése után vályi péter a következőket mondta az mti munkatársának:

- az ülésen a fő figyelmet az ipari együttműködésre fordítottuk, s több jelentős megállapodás született, amely nagymértékben elősegíti a kooperációt, a szakosítást, s ilymódon a biztonságos, s egyben gazdaságosabb termelést. mindanekelött a vegyipari megállapodást emelném ki, amelynek okmányait a két ország illetékes minisztériumainak képviselői írták alá. e megállapodás a szintetikus szálak gyártásának szakosításáról és kölcsönös szállításáról intézkedik, illetve a már kialakult szakosodást lényegesen bővíti. ebben az együttműködésben hazánkban jelentősen növekszik a poliakrilnitril-szálak gyártása, s e termékkel Lengyelországot is ellátjuk, míg lengyel partnereink a polieszter gyártására szakosodnak, s abból mind nagyobb mennyiséget szállítanak magyarországra. a kölcsönös szállítások értéke 1980-ra az ideinek több mint hatszorosára emelkedik. vegyipari kapcsolatainkat tovább akarjuk bővíteni, s megállapodtunk abban, hogy még az idén polimerkémiai együttműködési szerződést is köt a két ország.

az említett szakosított cikkekből, tenát a vegyiszlakból és polimerkémiai termékekből a két ország árucseréje 1980-ban kétszeresen túlhaladja magyarország és lengyelország jelenlegi teljes vegyipari árucsereforgalmát.

/folyt köv/
12.00/ny
10 1200

-23-

bb 28. / hazaérkezettfolyt/ny

több más területen is előkészítettünk kooperációs megállapodásokat. már készül az interkomponent elnevezésű közös iroda alapítólevelének tervezete, s várhatóan még az idén meg is kezdi működését varsóban az iroda, amely az elektronikai ipar gyártásfejlesztését koordinálja. ha nem is iroda formájában, néhány más szocialista országgal, például a szovjetunióval és az ndk-val már létrejött hasonló együttműködés. ez annál is inkább jelentős, mert a szocialista országokban egyre több az elektronikus alkatrészekre épülő híradástechnikai és számítástechnikai berendezés készül, elengedhetetlen tehát, hogy fejlesztő munkánkat egybehangoljuk, sőt a licencek alkalmazását is egyeztessük.

a magyar-lengyel gépkocsi kooperációt is előkészítettük. mint ismeretes, lengyelországban rátértek a fiat 126 p, 1600 köbcen-timéteres, kéthengeres, léghűtéses, kiskategóriájú kocsik gyártására, s ebből egy idő múlva jenetős mennyiséget kívánunk vásárolni. a kocsikért legalábbis részben, alkatrészekkel fizetünk, hasonlóan a közismert magyar-szovjet zsiguli együttműködéshez. a szerződések az idén létrejönnek, az alkatrészek gyártását megszervezzük, s a szállítást valószínűleg 1974-ben kezdjük meg./mti/

-. -

Itipusu

bb 29. szaunafürdő nyiregyházán

vid/fm/ny hvy

1973. január 12.

a nyiregyházi közfürdőben megnyílt az ország negyedik szaunafürdője. a különböző hőmérsékletű száraz és nedves hőlégek kamrákat úgy alakították ki, hogy azok szorosan kapcsolódnak egymáshoz. a sorrend: 60-70 fokra felhevíthető száraz, 40 fokon üzemelő ugyancsak száraz hőlégek kamra, majd a 60-70 fokos nedves gőzkamra következik. az előtérben helyezték el a hideg zuhanyozót, s a vendégek igénybe vehetik a hidegvizes medencét is. pi-henésre kényelmes heverőkkel berendezett helyiség szolgál. a szauna igénybevételéért nem kell külön fizetni a fürdő vendégeinek.

a tervek szerint a sóstón is létesítenek szaunafürdőt./mti/

12.05/ny

-. -
-24-

Töl 220

bb 30. a másodállások és a mellékfoglalkozások helyzetéről tárgyalt a veszprém megyei népi ellenőrzési bizottság

vid-fm szb -cz

1973. január 12.

a veszprém megyei népi ellenőrzési bizottság pénteken megvitatatta a főálláson kívüli foglalkoztatásokkal kapcsolatos megyei vizsgálat eredményét. bögös györgy, a vizsgálatok irányítója beszámolt arról, hogy a neb 117 megbízottja 51 vállalatnál, üzemenél és intézménynél mérte fel a főálláson kívüli foglalkoztatás helyzetét. megállapították, hogy az elmúlt két évben több mint 36 százalékkal növekedett veszprém megyében a másodállásban és mellékfoglalkoztatásban levők száma. ez a létszámnövekedés elsősorban a fizikai munkások körében tapasztalható, ami az ipar egyre növekvő alkalmi munkásigényét tükrözi. a veszprém megyei állami építőipari vállalat például ez idő alatt - 483-mal növelte - a főként vagonrakodást végző - alkalmi munkásainak számát. hasonló igény jelentkezett a pápai husipari vállalatnál is. az alkalmi munkások foglalkoztatásától eltekintve - az utóbbi időben megjelent rendelkezések hatására - a vállalatok többségénél csökkent a másod- és mellékállások száma. ez a jelenség tapasztalható a műszaki állományú csoportokba tartozó, fő álláson kívüli foglalkoztatásoknál is.

a népi ellenőrök tapasztalatai szerint az illetékesek gyakran eltekintettek a mellékállások foglalkoztatásához szükséges engedélyek beszerzésétől, a munkaviszonyra való bejegyzéseket a munkakönyvekben elhanyagolták. az elmúlt év első felében 23 gazdasági egységnél 1272 főt foglalkoztattak a főállású munkahely engedélye nélkül.

rendellenességként állapították meg a népi ellenőrök, hogy számos vállalat a szerződésekben nem határolja körül az elvégzendő munkát és a megbízás időtartamát. a népi ellenőrök - főleg mezőgazdasági termelőszövetkezetekben - olyan esetekkel is találkoztak, amikor azonos szakmában, 6-8 forinttal több órabért fizettek ki a másod- és mellékfoglalkozásúaknak, mint a főfoglalkozású dolgozóknak. előfordult az is, hogy a vállalkozási összegem felül különdíjat vagy célprémiumot fizettek ki.

az ülésen javaslatot terjesztettek a megyei tanács elé: gondoskodják a termelőszövetkezetekben a fő álláson kívüli foglalkoztatásokra vonatkozó rendelkezések betartásának fokozottabb ellenőrzéséről, a mulasztást elkövetők felelősségre vonásáról. /mti/

-. -

12.43/szb

Töl 1320

-25-

bb 31. gépkocsikarbantartó állomás makón

vid-fm szb -cz

1973. január 12.

makón pénteken átadták rendeltetésének az autófenntartó ipari tröszt xi. számú autójavító vállalatának új gépkocsikarbantartó állomását. a könnyűszerkezetek felhasználásával épült üzem létesítésére 28 millió forintot költöttek. Üzemcsarnokában és műhelyeiben évente 100 000 óra munkával mintegy 3 000 gépkocsi karbantartását, ápolását, illetve bizonyos javításait végezhetik el. a munkát könnyíti, hogy a kocsikat hidraulikus szerelőoszlopokon emelgetik, s a javításhoz, karbantartáshoz a legújabb típusú készülékeket, műszereket használják a szerelők. a diagnosztikai üzemszobában a futóműveket, fékberendezéseket, motorokat speciális műszerek segítségével vizsgálják, s így állapítják meg a hibák okait. /mti/

bb 33. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke január 12-én 13 óráig:

se szb -cz

1973. január 12.

1. tömeges jelentkezés véradásra
2. sok a gázló a dunán
3. a tv bemutatói
4. téli élelmiszer ellenőrzés
5. szovjet művészeti könyvek
6. 150 éves a himnusz
7. a fővárosi gyógyszerellátásról
8. jutalmaz a déryné színház
9. egyetemisták a szakmunkásképzésért
10. a munkásmozgalmi muzeumról
11. művészcsere miskolc és katowice között
12. bál szezón
13. kedvezményes beszerzést ígért a család
14. semperit abroncs sorozatgyártása
15. a vi. ker. tanács vb ülése
16. állami támogatás a szolgáltatások fejlesztésére
17. amatőrfilm pályázatot hirdettek meg szolnokon
18. új gépek az ajkai üvegyárban
19. szabályozás a borsodi folyókon
20. cipőipari toronyszárítók
21. bérlőkijelölési jogot vásárolnak a miskolci üzemek
22. lángmentes védőruhák
23. gyors-szerviz nagykanizsán
24. holland hínárvágógép
25. a szakszervezetek budapesti tanácsának ülése
26. lottó
27. a békés megyei diák-szociális bizottság ülése
28. vályi nyilatkozat
29. szauna nyíregyházán
30. a veszprém megyei neb ülése
31. gépkocsikarbantartó állomás
32. időjárás
33. hírjegyzék

/mti/

13.55/szb

-26-

bb 32. időjárásjelentés

szb -cz

1973. január 12.

a meteorológiai intézet jelenti január 12-én 13 órakor

száraz, hideg idő

a szovjetunió európai területén át a fekete-tenger felé haladva egymást követik a sarkvidéki levegő hullámai. emiatt azon a vidéken nagy területen van hófúvás, a szél viharos ereje sem mérséklődött. a hőmérséklet ma éjszaka moszkva környékén mínusz 15 - mínusz 20, ettől északra mínusz 25 - mínusz 35 fok között volt, de mínusz 42 fokos fagyról is érkezett jelentés. ennek a nagytömegű hideg levegőnek a kárpátokon át beszivárgó része szüntette meg rövid időre az itteni párást, ködös időt. közép- és nyugat-európa felé változatlanul megmaradt a magasnyomású képződmény, ezért ott nem történt átalakulás az időjárásban.

házánkban csütörtökön változóan felhős volt az ég, általában 1-6 óras napfénytartamot jelentettek. néhány helyen hullott csak jelentéktelen mennyiségű csapadék, kisebb hószállingózás, eső formájában. legmagasabb nappali hőmérséklet 0 - plusz 5 fok között volt. a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet rendkívül szélsőséges eloszlást mutat. az északi hegyvidék környékén, valamint a duna-tisza közén mínusz 5 - mínusz 10, másutt általában plusz 1 - mínusz 5 fokig hűlt le a levegő. délelőtt változóan felhős volt az ég, az északi szél néhány helyen megélelné a hőmérséklet 11 órakor mínusz 2 - plusz 2 fok között volt.

budapesten csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke 1,9 fok volt. a száz éves átlagnál 3,2 fokkal magasabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 1 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 773 milliméter, alig változik.

várható időjárás szombat estig:

változóan felhős, többfelé párást, a hajnali és reggeli órákban néhány helyen ködös idő, valószínűleg csapadék nélkül. mérsékelt, pénteken időnként élénk északi szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet általában mínusz 3 - mínusz 8 fok között, északkeleten mínusz 10 fok körül. legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton 0 fok körül.

a duna vízállása budapesten 102 centiméter.

/mti/

13.02/szb

-27-

bb 34. új típusu konyhabutorok gyártását kezdték meg sátor-
aljaújhelyen

vid-fm szb -cz

1973. január 12.

a tiszai bútorgyártó vállalat sátoraljaújhelyi gyára az idén negyvennégy millió forint értékű konyhabutor garnitúrát készített. ezeket az ország mintegy 300 üzletében hozzák forgalomba. az új esztendőben a választék növelésére két újabb bútortípus gyártását kezdték meg. az egyik a „magda”, konyhagarnitúra, amely a kislakásokban is praktikus helyezhető el. modern formájuk, s külső és belső részük egyaránt festett. ebből a butorból 1600 garnitúrát adnak át a kereskedelemlennek.

a másik új termék a „pötyi”, bútorsorozat, amelynek darabjai fehér, zöld, piros és furnérhoz hasonló színekben készülnek. a gyártmányok öt különböző méretű és alakú, dekoratív-lamellával borított szekrényből áll. ezek egyenként is megvásárolhatóak és alkalmasak konyha, elő- és fürdőszobák, valamint vikendházak berendezésére. az első ilyen bútorszállítmányt pénteken szállították el a megrendelőknek. /mti/

bb 35. pályaválasztási kiállítás dunaujvárosban

fk fm szb -cz

1973. január 12.

dunaujvárosban hét középfokú tanintézet pályaválasztási kiállítást rendezett, amelyet pénteken Lázár György munkaügyi miniszter nyitott meg. a hét iskola táblákon és a tanulók vizsgamunkáival szemlélteti a szakképzés módszereit, az oktatási intézmények munkáját. /mti/

bb 36. amatőr énekkarok hangversenyei a rádióban

i nn/tr szb ni -cz

1973. január 12.

január 14-től négy egymás utáni vasárnap kiváló amatőr énekkarok részvételével egyenesből közvetített, nyilvános hangversenyt rendez a magyar rádió zenei főosztálya a VI-os stúdióban. egy-egy koncerten két-két énekkar mutatja be tudását. a hangversenyek szereplői között találjuk a Váci Vox Humanát, a Gutenberg kórus női karát, az Ifjú Zenabarátok klubjának központi kórusát, a Vándor kórust, a Kisz Művészegyesület központi énekkarát, Veszprém város vegyeskarát, a könnyűipari minisztérium Bartók kórusát, valamint a budai Juvénus Kamarakórust. /mti/

13.20/szb

-28-

bb 37. felhasználható 16 órákor

„mi hoztuk az időt”, - munkásmozgalmi vándorkiállítás nyiregyházaán

vid/fm/ny -cz

1973. január 12.

pénteken nyiregyházaán, a megyei művelődési központban Varga Gyula, a városi pártbizottság első titkára megnyitotta az „mi hoztuk az időt”, című vándorkiállítását, amely a magyar munkásmozgalmi és munkásmozgalmi történetét szemlélteti.

a kiállítás anyagát január 24. után Mátészalkán is bemutatják. /mti/

bb 38. felhasználható 18 órától

osztrák fotóművészek kiállítása pécsen

vid/fm/ny -cz

1973. január 12.

a pécsen működő mecseki fotóklub tárlatot rendezett stájerországi fotóművészek felvételeiből. osztrák fotósok most először állítottak ki közösen a mecsekaljai városban. a tárlatot dr. Szász János pécsi fotóművész nyitotta meg pénteken a doktor Sándor művelődési házaán, ahol jelen volt Erich Kees, a grazi fotóklub vezetője is. a stájerországban élő fotósok közel száz képpel mutakoztak be a magyar közönségnek. Erich Kees ez alkalommal meghívta a pécsi fotóművészeket graza. a mecseki fotóklub tagjainak kollektív kiállítására 1974-ben kerül sor az osztrák tartományi székhelyen. /mti/

bb 39. felhasználható 19 órákor

a „kerek ferkó”, bemutatója Veszprémben

vid/fm/ny -cz

1973. január 12.

a Veszprémi Petőfi Színházban pénteken bemutatták Mórincz Zsigmond „kerek ferkó”, című vígjátékát. a darabot Pétervári István, a színház igazgatója rendezte. a díszletet Bakó József, a jelmezeket Hruby Mária tervezte. /mti/

13.40/ny

-29-

bb 40, felhasználható 19 óra után!

a szegedi művészklub kiállítása

vid/ká/ny -cz

1973. január 12.

a szegedi sajtónáz művészklubjában pénteken este nyitották meg az 1973-as év első kiállítását. a hódmezővásárhelyen élő almási gyula béla festőművész több mint 20 grafikája és néhány akvarellje, illetve festménye került a közönség elé./mti/

bb 41. felhasználható 19 óra után!

petőfi-témájú dráma bemutatója Kecskeméten

vid/fm/ny -cz

1973. január 12.

a petőfi-émlékév megünnepléséhez a kecskeméti katona józsef színház is hozzájárul, többek között azzal, hogy műsorra tűzte a „borostyán, a vándorszínész”, című új, petőfi-témájú drámát, amelyet fekete sándor írt a színház kérésére. az ősbemutatót a költő szülővárosában kiskőrösön tartották, a színmű kecskeméti kőszínházi premierjére pedig pénteken este került sor. borostyánt, vagyis petőfi sándor vándorszínészt, uri istván alakította. a darabot turján györgy rendezte./mti/

bb 42. megjelent az irodalomtörténeti bibliográfia első kötet -sajtótájékoztató az akadémián

t ms/gg szb zs -cz

1973. január 12.

a magyar irodalomtörténet bibliográfiája első kötetének megjelenése alkalmából pénteken sajtótájékoztatót tartottak a magyar tudományos akadémia tudós klubjában.

klaniczay tiber akadémikus megnyitó szavaiban rámutatott: a most megindult sorozat az egyik legnagyobb vállalkozás a magyar irodalomtudomány történetében. magában foglalja majd mindazoknak a jelentősebb publikációknak adatait, amelyeket a magyar irodalomtörténetírás kezdetétől napjainkig - az 1970-es évvel bezárólag - létrehozott.

/folyt.köv./

14.00/szb

-30-

bb 42. /megjelent az... 1. folyt./-szb

vargha kálmán, az akadémia irodalomtudományi intézetének osztályvezetője, a bibliográfia egyik szerkesztője ismertette a kilenc kötetre tervezett sorozat jelentőségét és összeállításának szempontjait. a magyar irodalomtörténet bibliográfiája lesz az első olyan összefoglaló mű, amelyből az olvasó pontos tájékozódást nyerhet a különböző irodalomtörténeti korszakokra vonatkozó szakirodalom - kézikönyvek, monográfiák, életrajzi művek, tanulmányok, cikkek filológiai adatközlések és könyvkritikák adatairól. nem irodalmi, hanem irodalomtörténeti szakbibliográfiáról van szó, amely abban ad eligazítást, hogy az írók, költők életével, munkásságával, vagy annak egyes részével foglalkozó szakmunkák mikor jelentek meg, és bennük milyen adatok találhatóak. ezen kívül természetesen magában foglalja a tárgyalt írókra vonatkozó személyi adatokat is.

mindezen túl a bibliográfia abban is utbaigazítást ad, hogy az egyes irodalomtudományi témakörökről milyen művek állnak rendelkezésre, tehát milyen művek foglalkoztak például a kódex-irodalom történetével, a régi magyar irodalom délszláv kapcsolataival, a csodaszarvas mondával, a széphistóriákkal, vagy a kuruckori költészettel, stb.

a most megjelent első kötet a magyar irodalom kezdetétől az 1772-ig, a magyar felvilágosodás irodalmáig terjedő korszakra vonatkozó irodalomtörténeti munkák adatait rögzíti. szerkesztői több mint 400 kiadványt dolgoztak fel, 200-nál több tanulmánykötetet elemeztek.

még ebben az évben nyomdába kerül a második kötet, amely 1772-től 1849-ig terjedő időszak, vagyis a magyar felvilágosodás és reformkor irodalmára vonatkozó tudományos publikációk adatait dolgozza fel./mti/

bb 44. sós józsef akadémikus

fk szb ni -cz

1973. január 12.

namvasztás előtti bucsuztatása január 15-én, hétfőn 14 órakor lesz a farkasréti temetőben./mti/

14.07/szb

-31-

sz. 43. 1973: zárt termelési rendszerek szolnok megye mezőgazdaságában

vid/ká/ny -cz

1973. január 12.

szolnok megyében jóváhagyták azt az intézkedési tervet, amelyet az mszmp megyei bizottságának határozata alapján készítették a mezőgazdaság 1973 évi fejlesztési feladatairól. Eszerint 1973-ban tovább szélesítik a növénytermelés új, korszerű formáját, a zárt termelési rendszert. ezen a téren már az előző évben is történt előrehaladás. a szolnok környéki közös gazdaságok mintegy nyolc-tíz ezer hektáron már zártrendszerben, a vetéstől a betakarításig komplex gépi fellegeléssel termelték a kukoricát. 1973-ban megszooszooszoódik ez a terület, az addig kidolgozott program szerint a középtiszavidéki és a szolnoki térség területén lévő üzemek a kukorica nyolcvan százalékat termesztik a legkorszerűbb módszerrel.

Fászsági

megkezdődött a megye másik fontos takarmánynövénye, a lucerna zárt termelési rendszerének kialakítása is. a besenyszögi kossuth tisz a komolti kutató intézettel együtt munkálkodik a lucernatermesztés zárt rendszerének programozásán. az üzemi rendszer teljes technológiáját a telepítéstől a magfogatásig ez évben kialakítják és elkészítik a különböző tartósítási és feldolgozási módszerek recepturáját is.

szolnok megye az ország egyik jelentős cukorrépatermelő körzete. a termelés biztonsága, a termés hozamok emelése ennél a növénynél is sürgetővé teszi a termelési kultúra fejlesztését. az országban a cukorrépa termesztésének az idén több mint nétezer hektár cukorrépa területet kapcsol be a zárt rendszerű termesztésbe. gyakorlatilag a megye cukorrépa vetésének hetven százalékán biztosítják a magas színvonalú technológiát. a nagykovács központjában, karcagán, a rizi zárt termelési rendszerét dolgozzák ki. az idei évet az előkészítés idejének szánják. a bázisgazdaság a karcagi Lenin tisz lesz. /mt/ Inak

14.15/ny

-12-

Tóth

sz. 45. nógrádban megkezdtek munkájukat a tisz-szanálási bizottságok

vid-kz szb hgy

1973. január 12.

nógrád megye hatvenhat termelészövetkezete sikeres esztendőt zárt 1972-vel. a rendkívül kedvezőtlen időjárás ellenére a legfontosabb növények termésátlagai jók voltak, a közös gazdaságok növénytermesztési struktúrája egyre inkább igazodik az állattenyésztés szükségleteihez. a sikeres esztendő bizonyítéka, hogy a tisz-ek árbevétele tavaly mintegy négy-öt százalékkal nőtt, s ez kiutathatóan a termelékenység emelkedésének a gyümölcse. a jó eredmények mellett azonban tizenkét nógrádi termelészövetkezet - összesen mintegy -36 millió forint - veszteséggel, illetve alaphiánnyal fejezte be az elmúlt évet. pénzügyi helyzetük megvizsgálására megalakultak a szanálási bizottságok. tagjaik pénteken, salgótarjánban, a megyei tanács székházában vették át a megbízó levelüket. herencsényi józsef, a megyei tanács elnökhelyettese a részükre adott tájékoztatóban hangsúlyozta, hogy a bizottságoknak különös gonddal kell tanulmányozniuk a veszteség okait két közös gazdaságban, ahol most harmadszor és öt tisz-ben, ahol másodszor van szükség szanálási eljárásra. fő feladatuk a gazdasági egyensúly megteremtésére vonatkozó javaslatok kimunkálása. a szanálási bizottságoknak március 5-ig kell jelentést tenniük vizsgálatuk eredményeiről, tapasztalataikról és javaslatukról. /mt/

..

sz. 46. vietnami diákokat bucsuztattak pécsen

vid-fm szb hgy

1973. január 12.

a pécsi pollack mihály műszaki főiskolán vietnami öregdiákokat bucsuztattak pénteken. a bensőséges hangulatu házi ünnepségen juhász jeno főigazgató adta át az öt üzemmérnöknek a francia nyelvű diplomát és eredményes munkát kívánt nekik hazájuk újjáépítésében. a vietnami fiatalok közül négy az épületvillamosítási, egy pedig a szilikát-vegyipari gépész szakmát sajátította el a mecsek-aljai városban. gyakornoki idejüket pécsi üzemekben töltik és annak befejezése után térnek majd vissza a vietnami demokratikus köztársaságba. a rövid multra visszatérő felsőoktatási intézményben ők voltak az első végzett külföldi hallgatók. jelenteg még két vietnami fiatal tanult a műszaki főiskolán. /mt/

..

14.22/szb

-33-

Tóth

bb 47. megkezdődtek a zárszámadások - gazdag esztendőzt zárnak a komárom megyei közös gazdaságok

vid/kz/ny hgy

1973. január 12.

már hagyománynak számít, hogy komárom megyében minden évben az ászári aranykalász tsz nyitja meg a termelészövetkezeti zárszámadások sorát. az idén is így történt. pénteken a tsz zárszámadási közgyűlésen simon istván elnök az eddigiekénél is sikeresebb esztendőről adott számot. az ászáriak már évek óta a megye legjobban, legstabilabban gazdálkodó termelészövetkezetei közé tartoznak. jól tükrözik a megye közös gazdaságainak többségére jellemző helyzetet, vagyis azt, hogy a megfontolt, előrelátó gazdálkodás meghezozza gyümölcsét. eredményeik értékét növeli, hogy kizárólag mezőgazdasági munkával érték el. jóllehet talaj adottságaik nem a legkedvezőbbek, hiszen mind a 2500 holdjukon meliorációs munkákra van szükség. a terület felén már el is véggezték ezt. emellett a szakosított sertéstelep építésére költöttek a legtöbbet. az 1972-es évben összesen 6.5 millió forintot fordítottak beruházásra. közös vagyonuk 4 millió forinttal nőtt, és már 53.5 millió forint. ebből 42.5 millió forint a tiszta vagyon.

a tervezett 22 millió forinttal szemben 23.5 millió forint volt a tavalyi bevételük, és ebből több mint 6 millió forintot a szőlőtermelés hozott. ismét sokat tettek azért, hogy a történelmi borvidék rangos címét visszahódítsák. az 1971 második felében üzembehelyezett palackozójuk tavaly már egész évben zavartalanul működött és 600.000 üveget töltött meg. az ország minden tájára szállították a márkás ászári ezerjóból, rizling-szilvániból és olaszrizlingből. az idén megkezdték az exportot is.

az ászári tsz-tagok átlagos jövedelme az 1971 évinél is több, - 35.000 forint - volt tavaly. első ízben fizettek most a törzsgárdának tagsági pótlékot. akik 5 éve dolgoznak a közös gazdaságban, kerestük 3 százalékát, a 10 évnél régebbi tagok 6 százalékát kapták meg. ez utóbbiban részesültek a tsz nyugdíjaisai is, akiket egyébként is jelentős összeggel támogatnak. emellett az aranykalász több mint 2 millió forintot tartalékoltt erre az évre, és pincéikben lévő 3.000 hektoliter boruk is idei gazdálkodásuk értékét növeli majd.

/folyt köv/
14.30/ny

Tóth

-34-

bb 47. / megkezdődtek....folyt/ny

a következő hetekben ,, menetrendszerűen,, követik egymást komárom megyében a zárszámadó közgyűlések. az előzetes adatok szerint a kedvezőtlen, szeszélyes időjárás ellenére ismét nagyon jó évet zárnak a termelészövetkezetek, csupán egy lesz mérleg-hiányos. tovább szakosodtak a gazdaságok, és több vonatkozásban országosan kiemelkedő eredményt értek el. a szarvasmarha állomány kisebb, a sertés-állomány jelentős mértékben növekedett. a megye intenzív gazdálkodását jól mutatja, hogy az állatsűrűség meghaladja az országos átlagot. örvendetes, hogy az ászári tsz-en kívül más közös gazdaságok is megkezdtek az élelmiszerfeldolgozást. a technológia fejlődését mutatja, hogy az előző évinél jóval nagyobb arányt, a beruházásoknak csaknem felét gépi eszközökre fordították./mti/

bb 48. közlekedési balesetek

pá szb hi hgy

1973. január 12.

opóczki istván 75 éves budapesti nyugdíjas, a xix. kerület nagykőrösi ut és kund utca kereszteződésében szabálytalanul és figyelmetlenül haladt át az uttesten, és egy 51-es jelzésű vilamos halálra gázolta.

glováczy józsefné 42 éves budapesti bérelszámoló, a látási és utviszonyokat figyelmen kívül hagyva vezette személygépkocsiját és a x. kerület kozma utca 9-es szám előtt egy fának ütközött. súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították kórházba.

csonka lászló 36 éves gépkocsivezető, szegedi lakos teherautóval budapesten a xx. kerület dózsa györgy ut 126. szám előtt elütötte az uttesten dolgozó horváth andrás 50 éves uttisztítót, aki a menetirány szerinti bal oldalra, s ott egy szabályosan haladó tehergépkocsi elé zuhant. a mentők súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították kórházba. csonka lászló ellen eljárás indult.

a xiv. kerületi istvánfi utca 12. szám előtt bécsi istván 53 éves tsz-tag, bugyi lakos személygépkocsijával gyorsajtás következtében egy vezeték tartó oszlopnak ütközött. bécsi istvánt és egy utasát, mászáros lászló 37 éves bugyi kisiparost súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították kórházba. a személygépkocsi másik utasa könnyű sérülést szenvedett. /mti/

Tóth

-35-

bb 49. az új év első exportszállítmányai a tiszamenti vegyiművekből

vid szb hgy

1973. január 12.

a szolnoki tiszamenti vegyiművek tizenkét termelő üzeme a múlt évben sikeresen teljesítette programját, s az új év első tíz napjában is a tervezettel azonos mennyiségű, vagy annál több terméket állított elő. ezzel megteremtődött a feltétele annak, hogy a belföldi szállítások mellett az export kötelezettségek teljesítését is már az év elején megkezdjék. utnak is indították az első ideai kénsavval telített vagonokat jugoszláviába, románába és ausztriába. a mosószergyár, illetve a porfestéküzem termékeiből is elküldték az első export tételüket. a népszerű tomi mosószerből a szovjetunióba, a porfestékekből pedig ausztriába szállítottak. az idén is fontos vásárló partnere lesz a vegyiműveknek többek között az nszk, a szovjetunió, csehszlovákia és több közel-keleti ország is. a belföldön főleg kén-sav nyolcvan százalékát például már exportszerződésben kötötték. a piackutatást tovább folytatják, miután a vegyiművek minőségileg kifogástalan termékei újabb országokban is gazdára találhatnak. /mtl/

--

bb 50. az ideai feladatokról tárgyalt az építésügyi ágazat aktivaértekezlete

t sb/pá szb ie hgy

1973. január 12.

az építők szakszervezetének dózsa györgy uti székházában pénteken tartották meg az építésügyi ágazat országos aktivaértekezletét a vállalatok, intézmények és szövetkezetek igazgatói, párt-, szakszervezeti- és kisz-titkárai. padányi Mihály építésügyi és városfejlesztési miniszterhelyettes megnyitó beszédében kiemelte, hogy az évm vállalatok szokásos év eleji igazgatói tanácskozása bővült most ágazati aktivaértekezletté, amelyen nemcsak az évm, hanem a tanácsai és szövetkezeti vállalatok, szervezetek gazdasági és társadami vezetői, továbbá a tanácsai építésügyi hatóságok és a honvédség képviselői is részt vesznek. így széleskörű munkaértekezleten vitathatják meg az ideai feladatokat, amelyeknek maradéktalan teljesítésére kötelez az is, hogy ebben az évben ünneplik az állami építőipar létrehozásának 25. és az építők szakszervezete megalakításának 70. évfordulóját.

az aktivaértekezleten bondor józsef építésügyi és városfejlesztési miniszter értékelte az építő- és építőanyagipar múlt évi munkáját és meghatározta a legfontosabb ideai feladatokat. /folyt. köv./

14.42/szb

-36-

bb 50. /az ideai... 1. folyt./-szb

kiemelte, hogy tavaly az állami építőipar a szokásosnál jóval egyenletesebb ütemben építette és adta át az új otthonokat. decemberben nem volt szükség hajrára, rohammunkára, szakapkodás elmaradása lehetővé tette azt is, hogy a szokásosnál jóval kevesebb hibával, jobb minőségben épüljenek meg az új lakások. az előzetes számítások szerint tavaly 82 ezer lakás épült, de lehetséges, hogy a részletesebb értékelés ennél is nagyobb eredményt mutat. magyarországon egy év alatt még sohasem épült ennyi lakás. miután tavaly ezer lakosonként nyolc új otthon adtak át az európai statisztikában Magyarország nagyon előkelő helyre került a lakásépítésben.

az állami építőipar is telteljesítette múlt évi lakásátadási tervét, mégpedig a korszerű építéstechnológiai módszerek alkalmazásának eredményeként. ezt a megállapítást igazolja, hogy a három házgyárral rendelkező 43-as állami építőipari vállalat tavaly majdnem annyi lakást épített, mint 1965-ben az egész építőipar. az országban jelenleg dolgozó 87 ezer kőműves - ebből 35 ezer az állami építőiparban - a legnagyobb erőfeszítésekkel sem lenne képes kielégíteni hagyományos módszerekkel a hazai lakásépítési igényeket. ezért nagyon fontos a korszerű technológiai módszerek alkalmazása, a házgyári hálózat fejlesztése is. a korszerű technológiai módszerek nyújtottak segítséget ahhoz is, hogy tavaly a vállalatok nem lépték túl a lakásár-előirányzatot, sőt valamelyes megtakarítást értek el. ugyanakkor jól haladtak a kiegészítő beruházások is, s a lakások átadásával egyidőben a múlt évben 2278 óvodai, 812 bölcsődei férőhelyet, s összesen 128 ezer négyzetméternyi területen pedig kereskedelmi építményeket létesítettek.

az idén változatlanul kiemelt feladat a lakásépítés, 81-82 ezer új otthonot kell átadni, ebből mintegy 39 ezret az állami építőiparnak. a munka középpontjába kell állítani a hatékonyság javítását. az idén létszám- és munkaerőgondok nem akadályozzák a munkát, ezért fontos a korábbinál is jobban harcolni az ellen a szemlélet ellen, amely nem az eszközök, a berendezések és a gépek jobb kihasználásával, hanem létszámnöveléssel kívánja megoldani a nagyobb feladatokat. lehetőséget kell keresni a vidéki házgyárak kapacitásának jobb kihasználására is. a házgyári elemkből épített volga szálló nagy sikert aratott, s több külföldi megrendelő érdeklődik, de nyilván a hazai szállodaépítési gondokon is segíthetnének a házgyárak. ugyanakkor a termelékeny módszerrel gyártott panelekkel több lehetőség nyílna különféle társasházak építésére is.

/folyt. köv./

14.50/szb

-37-

bb 50. /az idei... 2. sfolyt./-szb

bondor józsef hangsúlyozta, hogy az idén kiemelt feladat a munka- és üzemszervezés korszerűsítése. az állami építőipar megalakulása óta eltelt negyedszázad alatt még nem került sor céltudatos korszerűsítésre a vállalatok szervezeti felépítésében. az eddig végrehajtott kisebb szervezeti átalakítások ugyanis többségükben nem váltották be a hozzájuk fűzött reményeket. nagyobb figyelmet kell fordítani az operatív irányítás fejlesztésére, s a termelés korszerűbb megszervezése párosuljon az előbbre látó közgazdasági szemlélettel, a gazdálkodás hatékonyságának javításával.

a tanácskozáson gyöngyösi istván, az építők szakszervezetének főtitkára a gazdasági vezetők és a szakszervezeti testületek, aktivisták szorosabb együttműködését szorgalmazta. így a vállalati tervek szakszervezeti véleményezésével kapcsolatban azt várják az igazgatóktól, hogy azokat a gondokat és problémákat is a vállalati szakszervezeti tanács elé tárják, amelyekben e testület segítségét várják. a korábbinál gondosabban kell előkészíteni a termelési tanácskozásokat is, s az idei tervet az adott munkahely versenyvállalásának alapjául szolgáló részleteiben kell ismertetni. az új versenyszabályzatok szerint ugyanis az igazgató köteles a tervek ismertetésével egyidőben közérthetően meghatározni a versenyfeladatokat is. a versenycélok kidolgozása tehát már munkaköri kötelezettség, s így megfelelő vállalati szabályzatban kell a különféle gazdasági és műszaki vezetőkre lebontani a feladatokat. a szakszervezeti testületeknek minden segítséget meg kell adniuk e fontos szabályzatok elkészítéséhez, az első negyedévben sorra kerülő beszámolók, termelési tanácskozások, műszaki konferenciák összehangolásához és lebonyolításához egyaránt. az első negyedévben kell elkészíteni az új versenyszabályzatokat, amelyet még ez év első felében közös vizsgálaton értékel az építők szakszervezetének elnöksége és az építésügyi és városfejlesztési minisztérium. /mti/

--

bb 51. négyszáz forintot vihetnek magukkal a külföldre utazók

i sl/gg szb ie hgy

1973. január 12.

a pénzügyminiszter rendelete értelmében az utazási forgalomban a devizahatóság engedélye nélkül ezentul személyenként az eddigi 200 forint helyett legfeljebb 400 forintot szabad az ország területére behozni, vagy külföldre kivinni. a határszéli forgalomban a kivihető vagy behozható összeg esetenként 50 forintig terjedhet, de a behozott vagy kivitt belföldi pénz együttes értéke a határszéli forgalomban személyenként egy hónap alatt nem haladhatja túl a 200 forintot. a rendelet 1973. január 1-én lépett hatályba. /mti/

--

15.00/szb

-38-

Tó1500

bb 52. a budai járás munkásóreinek egység-gyűlése

gg-ju hi hgy

1973. január 12.

pénteken a mom szakasits árpád művelődési házában tartotta ünnepi egységgyűlését a budai járási sziklai sándor munkásőr zászlóalj. megjelent papp árpád, a munkásórség országos parancsnoka, az mszmp központi bizottságának tagja, dr. faragó elek pest megyei parancsnok, ott voltak a megye és a járás vezetői. az egységgyűlésen értékelték a zászlóalj 1972-es évi eredményeit, kitüntettek parancsnokokat, munkásőröket és alegységeket. a sziklai sándor zászlóalj elsőként csatlakozott a miskolci munkásőrök, „vért vietnamnak”, felhívásához. az ünnepi gyűlést szovjet katonaművészek műsora követte. /mti/

--

bb 53. fontos része lesz a magyar-lengyel szintétikus szál gyártásszakosítási együttműködésben. kétszeresére növelik a nyergesujfalui magyar viscosagyár poliakrilnitril szálüzemének a kapacitását

vid/kz-ju hgy

1973. január 12.

még csak a próbatermeléshez készülődnek a nyergesujfalui magyar viscosagyár legfiatalabb üzemében, a poliakrilnitril szálgyárban, de máris megkezdtek bővítésének előkészítését: a következő öt éves terv első felében több mint kétszeresére - 10.000 tonnára - növelik a kapacitását. az új létesítmény szálképző üzemrészét már eredetileg úgy építették, hogy a bővülő gépparknak is helyet tudjon adni. a vegyterv már készíti a beruházási javaslatot, amelyet a kormányservek még az idén megvitatnak.

a gyár bővítése szorosan kapcsolódik a magyar-lengyel gazdasági együttműködési állandó bizottság 12. ülészakán varsóban most aláírt, 1980-ig szóló magyar-lengyel szintétikus szál gyártásszakosítási és szállítási megállapodásához. ezzel a szerződéssel meghosszabbították és kibővítették a két ország között 1971-ben megindult szintétikus szál cserét. lengyelországból poliészter vágottszálakat kap a magyar ipar, s helyette - az első két évben - danamidselem szálakat küld lengyel partnerének évenként 600 tonnát.

/ folyt. köv./

15.40/ju

v - 39 -

NA 1545

bb 53. / fontos része ... 1. folyt./-ju

lengyel megrendelésre az idén is ennyit készít ebből a magyar visco-sagyár, de emellett az új poliakrilnitril szálgyár cruméron néven forgalomba kerülő termékeiből is már 550 tonnát küld ki. 1975-ben, amikor már kölcsönösen 4000-4 000 tonna szintetikus szálát szállít a két ország egymásnak, a magyar export felét az új szál jelenti majd. a most megkötött egyezmény alapján 1980-ra mindkét fél részéről 10.000-10.000 tonnára növekszik a szálcsere, és még nagyobb szerepet kap benne a bővülő új magyar üzem terméke. a mindkét ország számára nagyon előnyös gazdasági integráció növekedésére jellemző, hogy amíg az idén a magyar-lengyel vegyipari termékek összes forgalma mintegy 35 millió rubel, 1980-ban csupán a vegyiszálaké mintegy 18 millió rubel lesz. /mti/

--

felhasználható: 19 óra után!

bb 54. shakespeare ,, v. henrik,, című drámájának békéscsabai bemutatója

vid/fm-ju -cz

1973. január 12.

a békéscsabai jókai színház pénteken bemutatta shakespeare ,, v. henrik,, című drámáját. a főszerepet csernák árpád, a többi szerepet pedig bángyörgyi károly, bicskey károly, lengyel jános, szentirmay éva és tóth gabriella alakította. a díszleteket csányi árpád, a jelmezeket vágvölgyi ilona tervezte. a drámát sándor jános rendezte. /mti/

bb 55. korrupt szövetkezeti vezetők visszaélései - huszonöt vádlottas ügy a bíróságon

t bc/gg-ju zs -cz

1973. január 12.

a központi kerületi bíróságon pénteken megkezdődött a gáz-lak szolgáltató szövetkezet, illetve a budaörsi őszibarack szakszövetkezet több volt vezetője és büntörtsaik sorozatos visszaéléseivel kapcsolatos bűnügy tárgyalása. huszonötven ülnek a vádlottak padján. közülük a 34 éves balassa andrás elnök, az 59 éves váczai vilmos a helyettese, a 28 éves polgár gábor anyag- és áruforgalmi előadó, az 59 éves balaton lászló főkönyvelő, a 45 éves harsányi zsolt részlegvezető, a 31 éves dömök lászló osztályvezető volt a gáz-lak szövetkezetnél, az 58 éves aszalós istván pedig elnök, az 52 éves, s egy jelenleg folyó másik perben is vádlottként szereplő dr. benke istván részlegvezető volt a budaörsi szakszövetkezetnél, ahol korábban harsányi, váczai és dömök szintén dolgozott.

/ folyt. köv./

15.50/ju

- 40 -

bb 55. / korrupt szövetkezeti ... 1. folyt./-ju

az ügyesség a többi között üzletszerűen, bünszövetségben, jelentős mennyiségű és értékű áruval kapcsolatban, szövetkezet működésével leplezett üzérkedéssel, különösen nagy kárt okozó hűtlen kezeléssel, csalással, sikkasztással, hivatali visszaéléssel vádolja az ügy szereplőit.

a vádirat szerint a két szövetkezetnél jogosulatlanul végeztek tervezési munkákat, előbb a budaörsi szakszövetkezetben, majd az itteni tervező részleg felszámolása után megalakult gáz-lak szövetkezetben. a budaörsi szakszövetkezetből többen átmentek az új szövetkezetbe, s ott kívánták hasznosítani a korábban elkészült, de fel nem használt, körülbelül egymillió forint értékű félkész és kész tervdokumentációt. az elvállalat munkákat megbízás alapján más vállalatoknál dolgozó magántervezőknek adták ki, a bevétel 40 százaléka ellenében. az engedély nélküli tervezésből több mint kétfélmillió forint nyereséget értek el. hasonlóképpen engedély nélkül fuvarozási tevékenységet is folytattak a gáz-lak szövetkezetnél. a szükséges tehergépkocsik és sofőrök megszerzésénél, foglalkoztatásánál különféle visszaéléseket követtek el. a jogosulatlan tervezési és fuvarozási állalkozáshoz balaton lászló biztosította a pénzügyi feltételeket. ezenkívül szabálytalanul megvásárolták egy magánvilla jelentős részét a szövetkezet irodahelyiségeinek elhelyezésére: a tulajdonost beléptették tagnak, s részére 900.000 forintot fizettek ki. a szövetkezetnél több esetben, jelentős összegben jogtalanul vettek fel bér- és személyi jellegű juttatásokat. az ügyben szintén vádlottként szereplő 39 éves mally győző, viii. kerületi ikv műszaki ügyintéző - akit megvesztegettek - hamis felmérési napló alapján nagy értékben igazolt különféle nem teljesített felújítási, villany- és kaputelefon-szerelési munkákat, aminek alapján mintegy egymillió forintos túlszámlázás történt.

a tárgyalás előreláthatólag több hétig tart. /mti/

--

bb 56. elbucusztatták fazekas annát

t ró/gk-ju zs -cz

1973. január 12.

pénteken a farkasréti temetőben családtagjai, barátai, tisztelői rótták le kegyeletüket fazekas anna író nő hamvasztás előtti bucsuztatásán. a móra ferenc ifjúsági könyvkiadó nevében kováts miklós irodalmi vezető emlékezett a kiadó egykori igazgatójára aki nagyon sokat tett a hazai gyermek- és ifjúsági könyvkiadásért. a magyar írók szövetségének gyászát kántor zsuzsa író nő tolmácsolta, barátai, ismerősei nevében földes éva, a történelemtudományok doktora vett végbucsut fazekas annától. /mti/

--

16.07/ju

NA-1625

- 41 -

bb 57. bács-kiskun megye élelmiszergazdálkodásáról tanácskoztak kecskeméten - fejlődik a szarvasmarhatenyésztés, s a zöldségtermesztés

vid/kz-ju -cz

1973. január 12.

dr. kazareczki kálmán mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszterhelyettes és a mem néhány főosztályvezetője pénteken kecskeméten bács-kiskun megye élelmiszertermeléséről tárgyalt a megye politikai és gazdasági vezetőivel. dr. gajdócsi istván megyei tanácselnök tájékoztatója után gódor józsef, a megyei tanács mem-osztályvezetője adott számot a termelés helyzetéről, gondjairól. elmondta, hogy a sokrétű mezőgazdasági megyében 1972-ben a tervezettnél több terméket állítottak elő. a bázisgazdaságok kialakításával megfelelően alakult a zöldségtermesztés. az utóbbinak az idén is tovább bővült a termőkörzete: a tavalyi 17 ezer hektárról 19 ezer hektárra emelkedik. rekordnak számít a szőlőtermést takarította k be, s kedvezően alakult a szántóföldi növénytermesztés. jelentősen fejlődött a megye hustermelése is. a szarvasmarha-program megvalósításában előbbre tart a megye az ország más mezőgazdasági vidékeinél. a győrsített termelésfejlesztés nagy tőkebefektetést igényel, amely később terül majd vissza, ezért egyes ágazatok még gyorsab fejlesztéséhez anyagi segítséget kérnek a minisztériumtól. kecskemét környékén például a zöldség- és gyümölcsforgalom lebonyolításához nagyon hiányzik egy nagyobb kapacitású hűtőház. a szállítások megkönnyítésére a szátszórt tanayavilágban több és jobb bekötőutat kellene építeni. megvalósításra vár a homokvidék komplex hasznosítása. a növekvő hustermelés sürgeti a feldolgozó kapacitás bővítését. az utóbbi indokolja az is, hogy a megyében előállított husnak csak körülbelül a 22 százalékát dolgozzák fel helyben.

a megye gazdasági fejlődésével kapcsolatban sok kérdést feltettek a miniszterhelyettesnek. válaszában elmondta, hogy a minisztérium továbbra is segíti a megye példásan szervezett szarvasmarhatenyésztési programját. támogatást nyújt a rét- legelőgazdálkodás fejlesztéséhez, az üzemszerű szarvasmarhatartás korszerűsítéséhez. bács-kiskun megyében ugyanis 1980-ig csak a tszok 34.000-rel növelik a szarvasmarha állományt. a miniszterhelyettes javaslatot tett a szakosítás ésszerű megoldására. elsősorban az intenzív tejtermelésre hívta fel a figyelmet, arra, hogy a gazdaságok szükség esetén, a magasabb tejhozamok érdekében, hajtsanak végre fajtaváltást. ehhez ugyancsak segítséget nyújt a minisztérium. bejelentette továbbá, hogy a szőlőtermesztéssel kapcsolatos fejlesztés kérdése rövidesen a minisztertanács elé kerül. /mti/

--

16.25/ju

- 42 -

NA 1640

bb. 58. együttműködési megállapodást kötött a győr-sopron megyei tanács és a z szmt

vid/kz/rj -cz

1973. január 12.

akét szerv együttműködésének elmélyítését határozták el pénteken győrről a győr-sopron megyei tanács és a szakszervezetek győr-sopron megyei tanácsának vezetői. a megállapodás szerint a jövőben a megyei tanács tervezéssel foglalkozó szakigazgatási szervei fokozottan figyelembe veszik az szmt javaslatait a dolgozók élet- és munkakörülményeinek alakulását érintő hosszú és középtávú tervek kidolgozásánál. a szakszervezet előzetesen megvitatja a tanács elé kerülő javaslatokat, folyamatosan közli a megfigyeléseit a megyei tanáccsal a fogyasztói árak alakulásával kapcsolatban is. kikéri a szakszervezetek megyei tanácsának a véleményét a lakásfejlesztési tervekről. együttműködik a tanács és a szakszervezet a szakmunkásképzés, a szakmai továbbképzés korszerűsítésében, a gazdasági és társadalmi vezetők oktatásában és továbbképzésében, valamint a szocialista munkaverseny, a szocialista brigádmozgalom és az ujitómozgalom fejlesztésében is. a tanács és az szmt az idén már együttesen alakítják ki véleményüket és javaslataikat a „kiváló vállalat”, a „minisztertanács és a szot elnöksége vörös zászlaja”, kitüntetések és a velejáró pénzjutalmak odaítélésével kapcsolatban. /mti/

bb. 59. saeb salam, a libanoni köztársaság miniszterelnöke

pá/rj -cz

1973. január 12.

és családja magánlátogatásra magyarországra érkezett. fogadtatására a repülőtéren megjelent szurdi istván belkereskedelmi miniszter, földvári lászló közlekedés- és postaügyi miniszterhelyettes, és szigeti károly, külügyminisztériumi csoportfőnök. /mti/

--

16.25 rj

- 43 -

NA 1640

bb 60. a magyar gyógyszerészeti társaság emlékülése - a richter gedeon -emlékérvek átadása

t vt/gk-ju zs la

1973. január 12.

a magyar gyógyszerészeti társaság pénteken a kőbányai gyógyszerárugyárban - az egykori richter-gyárban - emlékülést rendezett, amelyen első ízben adták át a magyar gyógyszeripar megalapítója, richter gedeon gyógyszerész születésének centenáriumára alapított emlékérmet.

a magyar gyógyszerészeti társaság gyógyszerértörténelmi szakosztályának képviselőjében dr. zboray bertalan előadásában visszatekintett richter gedeon életutjára, munkásságára, majd dr. clauder ottó egyetemi tanárr, a magyar gyógyszerészeti társaság elnöke átnyújtotta az emlékérmet.

a magyar gyógyszeripar, a gyógyszerészeti tudományok fejlesztése terén kifejtett eredményes munkásságuk elismeréseként az emlékérmet 112-en kapták meg. közülük 85-en a gyár volt és jelentősi dolgozó, 27-en pedig a gyógyszeripar, a gyógyszerészeti tudományok, a gyógyszerkutatás neves képviselői. az ünnepi megemlékezés a kőbányaiüzem történetét, fejlődését bemutató rövidfilm levetítésével éri véget. /mti/

--

bb 61. új művészeti alkotás a miskolci nehézipari műszaki egyetemen

vid/kz-ju la

1973. január 12.

pénteken a miskolci nehézipari műszaki egyetem könyvtárára előtt felavatták vilt tiber szobrászművész alkotását. a művész az időjárásnak ellenálló, rendkívül kemény nemesacélból, hegesztőpisztollyal alakította ki a szobormű alakjait. az avatóünnepség szónokai hangsúlyozták, hogy - miként a leleplezett szobor is szimbolizálja - a miskolci nehézipari műszaki egyetem szerves része a város általános és műszaki kulturális fejlődésének.

/ folyt. köv. /

17.17/ju

- 44 -

Nr 1720

bb 61. / új művészeti ... 1. folyt./-ju

a miskolci nehézipari műszaki egyetem negyvenedik képzőművészeti alkotását, vilt tiber szobrát miskolc megyei város tanácsa ajándékként tok miklós, a városi tanács elnökhelyettese adta át és azt dr. szabó jános rektorhelyettes vette át az egyetem nevében. /mti/

--

bb 62. magyar áruk az ndk kikötőiben - magyar-ndk fuvarozási szerződés

1 hz/gk-ju ie la

1973. január 12.

pénteken írták alá budapesten a masped és az ndk-beli deutrans berlin szállítványozási vállalatok képviselői az 1973-ra szóló fuvarozási szerződéseket. a megállapodás értelmében a három nagy balti-tengeri német kikötőn - rostockon, wismaron és stralsundon - keresztül idén a tavalyinál több mint 10 százalékkal nagyobb mennyiségű magyar áru, a masped teljes tengerentúli forgalmának csaknem egytizede bonyolódik majd.

az ndk kikötőinek jelentősége a magyar külkereskedelemben az elmúlt néhány évben ugrásszerűen megnövekedett. 1971-ben az 1970-es tengerentúli áruforgalomnak kétszeresét bonyolították le az ndk-n keresztül, és a forgalom tavaly további 30 százalékkal növekedett. érdemes megemlíteni, hogy rostock ma már tengeri konténerforgalmunknak második legfontosabb bázisa, wismarral és stralsunddal együtt itt bonyolódik a magyarországról küldött, illetve ide érkező darabáruk tranzitforgalmának 20 százaléka is.

számos magyar áru tengeri starthelyei a német dokkok. innen indulnak utnak többek között a magyar konzervek, gyümölcs- és mézszállítványok, különféle háztartási faárúk angliába, itt rakják hajóra a finnországba küldött magyar vas- és acéllemezeket, huza- lokat, timföldet, és innen indul számos magyar árucikk afrikába, indiába, sőt dél-amerikába is. ndk-kikötők fogadják a távol-keletről hazánkba küldött nyersanyagok, élvezeti cikkek, a svéd cellulóz, sokféle afrikai áru és a kubából érkező cukorszállítványok nagy részét is. /mti/

--

17.28/ju

- 45 -

Nr 1740

bb. 63. fegyveres banditákat tettek ártalmatlanná

rj -cz

1973. január 12.

a belügyminisztérium közli, hogy január 8-án, balassagyarmaton két fegyveres bandita, pinye andrás 19 éves foglalkozás nélküli és öccse, pinye lászló 18 éves ipari tanuló, helybeli lakosok lopott géppisztollyal és pisztollyal felfegyverkezve behatoltak a középiskolás leánykollégiumba és fenyegetéssel, erőszakkal tusként fogvatartottak 14 diáklányt.

a hatóságoktól feltételeik teljesítését követelték, többek között, hogy adjanak számukra különböző fegyvereket és jelentős pénzüsszeget, továbbá biztosítsanak autóbust és repülőgépet külföldre jutásukhoz. azzal fenyegetőztek, hogy követeléseik megtagadása esetén, a tusként fogvatartott lányokat kivégzik.

a belügyminisztérium szervei a bűncselekmény helyszínét és környékét azonnal lezárták és megfelelő intézkedéseket tettek a leányok életének megmentése, biztonsága érdekében.

1973. január 12-én a rendőri intézkedések során a bandita-támadás szervezőjét, a fegyveres pinye andrást megsemmisítették, társát pinye lászlót letartóztatták.

a tusként fogvatartott leányokat sértetlenül kiszabadították.

az ügy körülményeinek vizsgálata folyamatban van. /mti/

--

bb 64. tsz üzem és munkaszervezési pályázat szolnok megyében

vid/kz-ju la

1973. január 12.

a középtiszavidéki és a jászszági, valamint a nagykunsági tsz területi szövetség pályázatot hirdetett a szolnok megyei tsz vezetők részére, olyan írásokra, amelyek számot adnak az üzem és munkaszervezés eddigi jó gyakorlatáról, a kialakult módszerekről és a fejlesztés irányairól, tartalmazzák azokat a formákat, amelyek elősegítik a gazdálkodás színvonalának emelését. a beérkezett pályaműveket értékelték és a legjobb pályaművek szerzőinek pénteken adták át a jutalmakat. az első díjat sr. szabó béla, a tiszaföldvári lenin tsz állami díjas termelési osztályvezetője kapta, a második díjjal szurcsik istvánt, a turkevei vörös csillag tsz elnökét, a harmadik díjjal mohácsi imrét, a karcagi lenin tsz főagronómusát jutalmazták. a pályaműveket a szolnok megyei néptap hasábjain közreadják. /mti/

--

17.50/ju

- 46 -

NA 1800

bb 65. az ujjene nemzetközi társaságainak budapesti vezetőségi ülése

pá-ju ni la

1973. január 12.

a magyar zeneművészek szövetsége meghívására budapestre érkezett az unesco keretében működő ujjene nemzetközi társaságának vezetősége, amely szombaton és vasárnap tartja soron következő munkakülését. a nagymultú társaságot sok száz kóti századunk magyar zeneszerzéséhez. alapítói közé tartozott bartók és kodály. nemzetközi fesztiváljain a 20-as, 30-as években propagálta a fiatal jennitz sándor, kósa pál, kósa györgy és szabó ferenc alkotásait és ismételtén műsorra tűzte bartók és kodály új műveit. hazánk 1963. óta újból tagja e társaságnak, azóta világfesztiváljain minden évben szerepelt új magyar zenemű. a nemzetközi közvélemény ezeken a bemutatókon bozay attila, darvas gábor, durkó zolt, jeny zoltán, kalmár lászló, kocsar miklós, kurtág györgy és maros rudolf új kompozícióival ismerkedett meg. /mti/

bb 66. a belföldi hírek jegyzéke 13 órától 18 óráig

-ju la

1973. január 12.

34. új típusú konyhabutorok
35. pályaválasztási kiállítás
36. amatőr énekkarok
37. „mi hoztuk az időt,,
38. osztrák fotóművészek kiállítása
39. „kerek ferkó,,

40. a szegedi művész klub kiállítása
41. petőfi témájú dráma
42. sajtótájékoztató az akadémián
43. zárt termelési rendszerek
44. sós józsef akadémikus bucsuztatása
45. tsz szanálási bizottságok
46. vietnami diákok bucsuztatása
47. zárszámadások
48. közlekedési balesetek
49. exportszállítmányok a tiszamenti vegyiművekből
50. az építésügyi ágazat aktív értekezlete

/ folyt. köv./

18.00/ju

- 47 -

NA 1800

bb 66. / a belföldi ... 1. folyt./-ju

- 51. 400 forintot vihetnek..
 - 52. a budai járás munkásőreinek egységgyűlése
 - 53. viscosagyár
 - 54. shakespeare bemutató békéscsabán
 - 55. korrupt szövetkezeti vezetők
 - 56. elbucsúztatták fazekas annát
 - 57. bács-kiskun megye élelmiszergazdálkodása
 - 58. együttműködési megállapodás
 - 59. saeb salam
 - 60. richter gedeon emlékérmek
 - 61. új művészeti alkotás
 - 62. magyar áruk az ndk kikötőiben
 - 63. fegyveres banditákat tettek ártalmatlanná
 - 64. pályáza
 - 65. ujjzene nemzetközi társaság
 - 66. hírjegyzék
- /mti/
bb 68. közlekedési baleset --

i ms/gk-ju la

1973. január 13.

mosonmagyaróváron kopis bertalan 60 éves helybeli fuvaros kérekpárjával nekihajtott az őt szabályosan előző kamion pótkocsijának. a szerencsétlen ember olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítása után meghalt. /mti/ --

bb 67. időjárásjelentés

gk-ju la

1973. január 13.

a meteorológiai intézet jelenti 1973. január 12-án, pénteken este:

száraz, hideg idő

várható időjárás szombat estig:

változóan felhős, többfelé párás, a hajnali és reggeli órákban néhány helyen ködös idő, valószínűleg csapadék nélkül. mérsékelt, időnként élénk északi szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton 0 fok körül. /mti/ --

18.50/ju

- 48 -

M'1900

bb 69. belföldi híreink jegyzéke 18.00 órától zárásig!

-ju la

1973. január 12. /mti/

- 67. időjárásjelentés
 - 68. közlekedési baleset
 - 69. hírjegyzék
- /mti/

--

21.00/ju

2102

- 49 -

- v é g e -

t